

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
★ Oglasi v tem listu so uspešni

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
★ Best Advertising Medium

F. B. I. ravnatelj Hoover svari pred zločinskim valom

MIAMI BEACH, Fla. — Ravnatelj zvezne tajne službe J. Edgar Hoover je na konvenciji policijskih šefov iz vseh delov Zed. držav, Kanade, Mehike in Kube imel govor, v katerem je sviril, da Zed. države stojijo pred novim zločinskim valom, kakršnemu je bila Amerika priča po prvi svetovni vojni.

Hoover je rekel, da tvori prednja straža mladoletni zločinci in da utegne val kriminalnosti eventualanjo zajeti do 6 milijonov oseb. Kar se tiče vtisa, da so vračajoči se vojni veterani odgovorni za rastoči val zločinov, je dejal Hoover, je ta vtis napačen, potem pa je dostavil: "Ta krivi vtis izhaja iz dejstva, ker se pri mnogih zločinih rabi orožje, ki so ga prinesli veterani z bojišč za spomin. V deželi je danes na sto tisoče takih spominkov. Dolžnost sehnega mesta in občine je, da gleda, da to orožje ne pride v roke banditom in mordercem."

Če se, da je ženska izvršila brutalen umor

CHICAGO, 11. decembra. — Četrtinska policija je na delu, da razvozlja smrt 33-letne Miss Frances Brown, nedavno odpustil članice ženskega mornarskega oddelka, ki je bila najbrutalnejša umorjena v svojem apartmentu, ki se je nahajal v šestem nadstropju velikega truplo ženske, ki je bila ubita od dveh krogel, vrhu temeljnega stena, ki je bil zasajen za rezanje kruha, je ležalo na steni sprejemne sobe so bili v rdečim leptotičnim svinčnim zapisane besede: "Za umorim se več. Jaz se ne bom kontrolirati."

Besedilo najdenega napisa in dejstvo, da je bil rabljen leptotični svinčnik, da je policijski organom misliti, da je delo kake ženske. V prihodnjem temu govori tudi to, da umorjena ženska ni bila posiljena.

Nadaljša pot je bližnjih gospodinj

Casnikarski poročevalci so razpravljali gneče ljudi v trgovini v sredini mesta, ki je sedaj prazniški res vse živo. Hotele so zvedeti, koliko poti naredi vsaka hišna gospodinja, katerega delo kot na primer gotove vrste ali kaj takega.

Za vzorec so si izbrali pomembno hišno gospodinj, rediteljico v gledišču in bančnega uradnika. Ugotovili so s posebnimi posredniki, da je hišna gospodinja prehodila v enem dnevu 21 milj; rediteljica v gledišču 21 milj in bančnica samo devet milj.

Zene in dekleta, da si pripravijo nepotrebne stopinje, ki se jih kupijo v milje, kupite vaše potrebnosti pri slovenskih trgovinah v svoji sosesčini, pa bodo zadovoljne.

Nadaljne mesne novice bodo našli na 3. strani današnjega izdaja.

Proti delavstvu naperjeni zakoni so nevarni svobodi vsega ljudstva--Mrs. Roosevelt

Eleanor Roosevelt, vdova po pokojnem predsedniku Rooseveltu, je te dni dni v koloni, katero piše za dnevnik tisk, podala zelo značilen komentar z ozirom na obstoječi konflikt med delom in kapitalom na ameriški pozornici. Besede vrle napredne žene, kateri gre nemalo zaslug za vse dobro, kar je bilo izvršeno v korist delovnemu ljudstvu Amerike od leta 1933 dalje, se tičejo direktno stavke delavcev v tovarnah General Motors korporacije, ki je dala povod reakciji, da je dvignila krik po zakonih, ki bi delavstvu vzeli edino orožje, katerega posedaja za svojo obrambo. Mrs. Roosevelt piše:

Eleanor Roosevelt

"Zdi se mi, da je prišel čas, da si skrbno ogledamo vprašanje, ki zdaj predlagano delavske zakonodaje. Ta zakonodaja sledi formuli, ki je bila rabljena pri sestavi železniškega delavskega zakona, ampak važni faktor, ki ga ne najdemo v obstoječem položaju je, da je železniški delavski zakon baziral na sporazumu med delodajalci in delavskimi unijami in na njih vzajemni prošnji za takšen sporazum in zakonodajo.

"Treba je le, da pogledamo zgodovino dela v Evropi, pa nam postane takoj jasno, da je kraticenje delavskih pravic slej ko prej prvi signal preteče nevarnosti. Vsekakor je očitno, da ako se delavcu brez njegovega privoljenja vzame pravica, da neha delati, kadar ga je volja, izgubi s tem važno pravico. V Nemčiji je to končno dovedlo do suženjstva.

Fašizem se lahko prilazi brezlišno in neopaženo

"Take stvari se ne zgodijo nenadoma, temveč fašizem se lahko prilazi skoro brezlišno in neopaženo. V Ameriki smo imeli zmerom večji strah pred komunizmom, ampak trenutno se mi zdi, da bi morali biti na straži pred možnostjo zasuzenja od fašistične strani.

"V primeru, ki je dal povod za predlagano zakonodajo, so bile unije pripravljene na arbitracijo, medtem, ko delodajalcem ni bilo mar, ako pride do stavke. To je lahko razumeti, kajti v stavki so delavci tisti, ki v resnici trpijo, zlasti v tem slučaju, v katerem je delodajalcev dobilčekov zajamčen po zakonih, ki so bili sprejeti med vojno, da se je zagotovila njih polna kooperacija za produkcijo.

Zakoni za varstvo delavcev po vojni bili pozabljeni

"Takrat smo pozabili sprejeti zakone za varstvo delavcev, ki so tekem dobe, ko se vrši prehod industrije z vojne na mirovno podlago, izpostavljeni istim rizikom kot delodajalci. Navzlic temu smo pričakovali, da bo delavstvo sodelovalo, in naš produktivski rekord je tako izobren, da se more brez skrbi trdit, da so tako delavci kot delodajalci med vojno izvršili svoj pošten delež.

"S prihodom miru pa nenodoma čujemo od vseh strani, da je organizirano delavstvo postalo premočno in se ga mora regulirati. Kar se tega tiče, smo vsi podvrženi zakonom, ampak zdi se mi, da je na tej točki treba pogledati dejstva in ugotoviti, kakšno je razmerje med organiziranim delavstvom in publiko v obče in številom neorganiziranih delovnih ljudi.

Organizirano delavstvo brani pravice vseh delovnih ljudi

"Organizirano delavstvo si danes lasti okrog 47 odstotkov

TRUMAN ODREDI KONTROLO CEN ZA STANOVANJSKE HIŠE

WASHINGTON, 12. decembra. — Predsednik Truman je danes naznanil, da bo vlada odredila regulacijo cen za vse stare in nove stanovanjske hiše in da se bo iznova uvedla stroga kontrola vsega gradbenega materiala, ki je obstojala med vojno.

Predsednik je tudi imenoval posebnega direktorja za kontroliranje vsega gradbenega dela. Ta urad je dobil Wilson Wyatt, bivši župan mesta Louisville v Kentucky.

Kakor pa se razume, kontrola cen za hiše ne more postati polnomočna, dokler se v ta namen ne sprejme posebne postave.

Unija oklicala stavko v tovarnah jekla za 14. jan.

Borba odrejena v prilog zahtevi, da se dnevne mezde zvišajo za \$2.00

Na glavnem stanju CIO unije jeklarskih delavcev v Pittsburghu, ki šteje okrog 700,000 mož, je bila večeraj oklicana stavka v podporo zahtevi za dvadrolarsko zvišanje dnevne mezde. Oklic določa, da se stavka prične 14. januarja.

Sklep za oklic stavke je bil napravljen na seji 175 mož broječega stavkovnega odbora, ki zastopa lokalne unije širom dežele. Naznanilo je podal v javnost predsednik unije Philip Murray.

Stavka je bila avtorizirana že 28. novembra, ko je članstvo unije pri volitvah, katere je nadziral vladni delavski odbor, glasovalo z večino 5 proti 1, da se preneha z delom. To se je zgodilo, ko so jeklarske korporacije odklonile unijski predlog za mezdo zvišanje.

Kadar postane polnomočna, se bo število delavcev v deželi, ki se nahajajo na stavki, zvišalo na milijon, ako se do takrat stavka v tovarnah General Motors Co., še ne bo izravnala.

V slučaju stavke bo v Clevelandu prizadetih 33 tovarn, ki jih obratujejo 22 različnih jeklarskih kompanij in v katerih je zaposlenih okrog 20,000 mož.

LA GUARDIA POSTANE RADIJSKI KOMENTATOR

NEW YORK. — Fiorello La Guardia, ki pri zadnjih mestnih volitvah ni maral več kandidirati za župana New Yorka, je podpisal kontrakt z revijo "Liberty", ki ga je najela za radijskega komentatorja. Pogodba določa, da bo La Guardia v svojih komentarjih, s katerimi bi nastopil po enkrat na teden na NBC radijskem omrežju, govoril, karkoli ga bo volja.

Vsota, ki jo bo omenjena revija plačala za radijske komentare ni znana, toda splošno se priznava, da bo znašala več kot \$100,000 na leto.

SOC. KLUB ŠT. 27

V petek, 14. decembra ob 8. uri zvečer se vrši mesečna seja Soc. kluba št. 27 v navadnih prostorih. Ker je seja zelo važna in več reči za rešiti, ter obenem je to letna seja, na kateri se bo volilo nove uradnike, je dolžnost članstva, da se udeleži polnoštevilno.

Kongres glasoval, da se zakon proti raketirstvu rabi za prosekucijo unij

82 VOJAKOV DOBIL POŠKODBE V ŽELEZNIŠKI NESREČI V CHICAGU

CHICAGO, 12. decembra. — Danes popoldne je vlak, vozeč proti Grand Rapidsu, Mich., tresčil v zadnji konec nekoga vojaškega vlaka, na katerem so se nahajali po večini zamorski mornarji. Ranjenih je bilo 82 potnikov, med katerimi jih je več, ki so dobili resne poškodbe.

V koliziji, ki se je pripetila na južnem koncu Chicaga, se je en vagon vojaškega vlaka, ki je vozil v Californijo, prevrnil, sedem vagonov pa je skočilo s tira.

Želi, da veterani dobe zaščito pri kupovanju domov

NEW YORK. — Gen. Omar Bradley, direktor veteranske administracije, je danes pred konferenco ameriških županov izjavil, da bi kongres moral sprejeti zakon, ki bo veterane varoval pred vsiljivimi zemljiškimi agenti, ki jih bodo skušali pregovoriti, da kupijo domove, katerih ne zmorejo.

To priporočilo je bilo podano, ko je konferenca sprejela resolucijo, da bi kongres dovolil 190 milijonov dolarjev za financiranje hiš, v katerih bi bilo prostora za 100,000 stanovanj.

Župani iz vseh velikih mest so se pritoževali, da je gradnja stanovanjskih hiš silno ovirana radi pomanjkanja materiala in delovnih moči.

Iz Washingtona se med tem poroča, da je kongres dovolil 195 milijonov dolarjev za prevoz vojnih delavskih bivališč v kraje, kjer obstoji pomanjkanje stanovanj za odpuščene veterane.

PRIPRAVE ZA OMEJITEV DIMA

Mestna koncilmana John J. Prince in Edward L. Pucel pripravljata te dni posebno resolucijo, ki jo nameravata predložiti mestni zbornici v ponedeljek zvečer, katerega predvideva, da se takoj imenuje odbor izmed koncilmanov, katerih naloga bo izvesti javno zaslišanje, kako se bi omejilo v Clevelandu ogromno količino dima in saj, kar je vse skupaj velika nadloga za mestne prebivalce. Resolucija daje moč predsedniku mestne zbornice, Michael M. Lucaku, da imenuje odbor.

"Mi bomo izvršili temeljito preiskavo tega problema in ko bomo gotovi z delom, upamo, da se bo mesto Cleveland moglo ponasati, da ima najčistjši zrak med vsemi mesti v Zedinjenih državah," je dejal Mr. Pucel.

STANJE GEN. PATTONA SE JE POSLABŠALO

HEIDELBERG, 12. decembra. — Armadni buletin je danes javil, da se stanje gen. Pattona, ob čigar strani se nahaja njegova žena, ki je dospela sem z letalom iz Zed. držav, nekoliko poslabšalo. General pa je dobro razpoložen in pri polni zavesti.

Zakon, ki je naperjen proti unijam, je predlagal kongresnik Hobbs iz Alabame

WASHINGTON, 12. dec. — Poslanska zbornica je danes brez poimenskega glasovanja odobrila zakonski predlog, ki določa, da so delavske unije podvržene zakonu proti raketirstvu, ki je bil sprejet leta 1934.

Predloga, katero je predložil demokratski kongresnik Hoobs iz Alabame, je bila sprejeta navzlic ostri opoziciji od strani delavskih unij in takoj poslana v senatno zbornico, kjer je sličen poizkus pri zadnjem zasedanju poljske pridelke v mestu, izsiljevali unijske pristojbine, predno se jim je dovolil vstop na newyorški trg.

Zaporna kazen v zakonu povišana iz 10 na 20 let

Vrhovno sodišče je podalo svojo odločitev, ker postava iz leta 1934 vsebuje specifično določbo, da se zakona nima tolmčiti na tak način, da bi bile pristne dalavske unije izpostavljene prosekuciji.

V novi obliki, ki je bila odobrena danes, se bo moglo kršitelje anti-raketirskega zakona obsoditi na 20 let zapore, medtem ko je zakon v stari obliki določal 10 let kot maksimalno zaporno kazen. Maksimalna globa \$10,000 je ostala nespremenjena.

Kongresnik Celler ožigosal predlogo kot stavkolomstvo

Medtem ko je Hoobs trdil, da predloga nikakor ni naperjena proti poštememu delovanju delavskih unij, pa je demokratski kongresnik Celler iz New Yorka predlagani zakon ožigosal kot odprt napad na unije.

"To je zakon za protekcijo stavkolomstva in njena skrita ost je naperjena proti delavstvu," je rekel Celler.

Ostro je napadel predlogo tudi demokratski kongresnik Gallagher iz Minnesote, ki je rekel: "V krogih, v katerih se gibljejo kongresniki tukaj v Washingtonu, je več raketirstva kot pa ga je v vsem unijskem gibanju širrom dežele."

Truman je imenoval odbor, ki naj bi "pronašel fakte" v stavki Gen. Motors

WASHINGTON, 12. decembra. — Predsednik Truman je danes imenoval poseben odbor, ki naj bi "ugotovil fakte" v sporu med avtno unijo in General Motors Co., in na ta način odprl pot za končanje stavke, ki je ustavila produkcijo avtomobilov.

Predsednik je priznal, da ta odbor ne bo imel oblasti, da bi pregledal knjige General Motors korporacije, ako kongres ne sprejme zakonov, ki bi vladi dali tozadevno moč, ampak rekel je, da pričakuje, da bosta z odborom sodelovali obe sporni stranki.

Za predsednika preiskovalnega odbora je imenoval sodnika Walterja P. Stacey-a, za predsednika nedavne konference zastopnikov dela in kapitala, ostala dva člana pa sta Lloyd K. Garrison, predsednik vladnega delavskega odbora, in Milton Eisenhower, predsednik Kansas State kolegija, ki je brat gen. Eisenhowerja.

V Clevelandu je uprava Fisher Body tovarne v ponedeljek poklicala na delo 1,200 pisarniških delavcev in drugo pomožno osebje, ampak unijski piketi so vse, ki so prišli, ustavili pred vhodom in v tovarno je prišlo le kak ducaet oseb.

Kompanijski zastopnik je potem rekel, da je incident dokazal, da pomožno osebje ne more v tovarno "brez nasilnosti", medtem ko so unijski zastopniki označili manever korporacije kot popoln fiasko.

Bolezni še razsajajo

Kot poročajo iz Columbusa, po celi državi Ohio znatno razsajajo bolezni kot influenza in difterija. Pred nedavnim je zdravstveni departament države Ohio javil, da je influenza dosegla svoj višek, kar pa ni res. Na deželi je ta teden na stotine javnih šol zaprlo vrata, da se omejijo bolezni. V Circleville so vse šole zaprli potem, ko je eden učencev umrl za difterijo.

LETNA SEJA SVOB. SLOVENK

Nocoj ob 7:30 uri se vrši letna seja društva "Svob. Slovencek" št. 2 SDZ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo polnoštevilno, ker na dnevnem redu bodo volitve za prihodnje leto in druge važne zadeve. Po seji bo zabava in prigriček.

Še dva palca snega

Vremenski prerok za danes napoveduje, da bo v Clevelandu padlo še dva palca snega. Teža snega, ki je padel v ponedeljek, je večeraj zrušila streho župnišča pri sirske cerkvi na 2214 E. 21 St., toda župnik, ki se je takrat nahajal v hiši, je ostal neškodovan. Župnišče je bilo sezidano leta 1870.

Hotel je tožen

Urad OPA je naperil tožbo na Federalnem sodišču proti Auditorium hotelu za trojno odškodnino, ker so baje od 11. decembra 1944 do 9. novembra letos \$7,150 preveč računali najemnikom sob, kar niso upravičeni glasom kontrole najemnin. Zato so sedaj toženi za \$21,450 odškodnine.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
 HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Ali je mogoče zvišati plače in mezde brez težav in škode za podjetništvo?

Napisal senator JAMES M. TUNNELL iz Delaware

Vsak Amerikanec želi Ameriki trajno blagostanje.

Navzlic vsem sedanjim sporom v industriji, navzlic vsemu vpitju o "nepoštenem in pristranskem" ravnanju, ki odmeva iz obeh taborov, je vendar najbolj goreča želja vseh struj ameriškega javnega življenja varnost in blagostanje naše bodočnosti.

Toda kljub vsemu iskanju nam je nemogoče najti čarovniško formulo, ki bi odstranila vse vire nesporazumljenosti. Pred nami je vprašanje takojšnjega zvišanja plač in mezd in vprašanje, ali je industrija zmožna plačati te stroške iz svojega lastnega žepa. V krajni analizi bo namreč nemogoče ustvariti blagostanje — ne glede na vse poskuse, da zmeša pojme pri oceni zadeve — dokler to osnovno gospodarsko vprašanje ne bo rešeno.

Malo je oporekanja proti temu, da je potrebno zvišati mezde in plače. Poročila iz uradnih krogov potrjujejo, kot razvidno tudi iz nedavne izjave predsednika Trumana glede politike plač v industriji, da se delavstvo povsem upravičeno pritožuje radi izgube čezurnega dela, radi postavljanja v nižje skupine dela in plače, dalje, da je produktivnost delavcev zelo narasla, ter da je nezaposlenost že močno okrnila denarna sredstva delavcev — ki v veliki meri kupujejo, kar proizvaja ameriška industrija. Tudi najbolj trdi izmed delodajalcev bi bili radevolje pripravljeni odobriti 10-odstotno zvišanje plač in mezd.

Toda, ako nam je na tem, da zmagamo na vsej črti v bitki za polno zaposlitev in za polno produkcijo, ako hočemo zares zajamčiti ljudstvu ona denarna sredstva, ki so mu potrebna za uživanje zmage in svobode, potem je neobhodno potrebno, da bo povisek zadostoval za to, da pokrije nedostatek dohodkov našega naroda, ki bo po cenitvi ministrstva za trgovino dosegel ob koncu leta znesek 35,000 milijonov dolarjev. V gospodarskem smislu pomeni to po domače, da bomo imeli za 35,000 milijonov dolarjev manj kupne sile. Ali je sploh mogoče preceniti to izgubo? Ali si morete zamisliti koliko to predstavlja hrane in strojev, avtomobilov in nešteto drugih predmetov? Ali nam je jasno, koliko dela predstavlja ta znesek — kolikšen korak na potu k polni zaposlitvi?

Temeljni kamen našega gospodarskega blagostanja je v tem, da ostanejo dohodki ljudstva nezmanjšani, da ohranimo dovolj kupne sile za gospodarsko zdravje Amerike, da ostanejo zaposleni vsi naši delavci in njihovi otroci dobro hranjeni, dobro oblečeni, ter da stanujejo v dostojnih stanovanjih. In vendar, ameriško podjetništvo se navzlic temu trmasto upira vsakemu temeljitemu izboljšanju plač. Ali velja verjeti trditvam, da podjetništvo ne bi moglo prenesti resnega povisa, ter da bi bilo neobhodno potrebno obremeniti cene proizvodov z zneskom, katerega predstavljajo povišane plače in mezde?

Na prvi pogled je videti logično, da se bo cena proizvodov zvišala v isti meri z delavskimi plačami. Ako pa si stvar pogledamo nekoliko bolj od blizu, vidimo, da bi taka politika pomenila negacijo vsakega povisa plač, ker bi povisek ostal brez vrednosti. Več denarja v roki v tem slučaju ne bi pomenilo nobenega povisa kupne sile, ter bi celo omejilo potrošek. Na podlagi take teorije ne bo mogoče izboljšati ameriškega standarda življenja. Dobički podjetništva bodo našli čisto zadostno zaščito in bodo celo rasli, toda ne morda radi zvišanja cen, temveč le, ako bo vzporedno z zvišanjem mezd in plač nastalo tudi zvišanje kupne sile.

Statistike in ocene so večinoma dolgočasno čtivo, toda v njih je najti važnih dejstev. Ako si ogledamo podatke iz prvih let po prvi svetovni vojni, naletimo na različne gospodarsko nezdave postopke, ki prete, da se bodo ponovili po drugi svetovni vojni. Od leta 1924 do leta 1929 so ostale plače in mezde skoro nespremenjene. V temu letu je bilo opaziti komaj 5% zvišanje v nekaterih industrijah, v nekaterih pa se je produktivnost delavstva dvignila v teh 5 letih za 25%. Leta 1929 so torej proizvajali 4 delavci toliko kot 5 delavcev leta 1924. To dejstvo potrjuje podatek, da so dobički v teh letih narasli za 72%.

Vsi dorasli Amerikanci, prav posebno pa delavci, se bodo spominjali, da je ta postopek dovedel do velikanske depresije leta 1930. Pretirani dobički so izginili, veliki domači trg — delavci — pa so bili nezmožni, da si nakupijo najpotrebnejših stvari za življenje.

Danes, ko smo leta 1945, bi morali biti sposobni, da se okoristimo s tem, česar nas je ta preizkušnja naučila. Toda, ali je res, da smo se iz nje ničesar naučili? Poglejmo še enkrat na naše številke. Vojne potrebe, ki so zahtevale toliko dela in dajale toliko zaslužka, so izginile. Produktivnost delavcev je zopet poskočila za 25%. V letih 1939 do 1944, pred odbitki za davke, so poskočili za 365% dobički splošnega podjetništva, a dobički industrije same za 370%. Vsega skupaj znašajo dobički ameriškega podjetništva v vojni 84 milijard in 700 milijonov dolarjev!

Takoj bo nekdo vprašal, a kaj z davki? Vsakdo priznava, da so davki silno omejili dobičke med vojno, kar je popolnoma upravičeno. Toda navzlic temu je vendar še izobilje denarja, kajti tudi še po odteglaju davkov so znašali dobički ameriškega podjetništva povprečno 5,000 milijonov dolarjev, kar je skoro dva in pol krat toliko kot pred vojno. V letih 1945 in 1946 pa cenijo, da bodo znašali celo 6,000 milijonov dolarjev na leto.

Na podlagi vseh teh številceni komisija za varnostne papirje in valute, da bo znašal kapital vseh ameriških korporacij — brez bank in zavarovalnic — ob koncu leta 1945, približno 50 milijard dolarjev. A pozabiti ne smemo, da je kongres dodal z zakoni, ki se tičejo povračila že plačanih davkov, še nekaj dodatnih tisočev milijonov dolarjev k tem zneskom.

Spor, ki je izbruhnil v našem industrijskem življenju, se bo dal poravnati. V naših rokah je možnost, da krenemo naprej po poti, ki nas bo povedla v dobo izobilja pred nami. Ostali pa bomo zapleteni v težave naših sedanjih problemov, dokler ne bo prodrlo v najširšo javnost spoznanje, da imamo tukaj v Ameriki na razpolago denar za resne poviške plač in mezd, ki so potrebne za splošno blagostanje.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Nečakinja iz Gorice piše teti

Ludmila Persen, 20-letno dekle, je potom nekega ameriškega vojaka poslala pismo iz Gorice svoji teti, Mrs. Frances Wolf, 14703 Sylvia Ave., ki je dobro poznana v Collinwoodu in aktivna tajnica krožka št. 1 Progresivnih Slovencev. Nečakinja je doma iz Gorice in dasi ni imela prilike do pouka v slovenščini, je pismo pisano v lepi in gladki slovenščini ter ga priobčujemo tukaj:

"Draga naša teta in stric!
 "Vam ne morem popisati, s kakšnim veseljem smo prejeli Vaše pismo in vse novice. Tudi mi imamo mnogo novic ali bolj različnih od Vaših. Najprvo Vam popisem naše vojno življenje. Mama je delala ves čas pri eni družini. Jaz, Lucija, sem hodila v šolo do leta 1943 in po razpadu Italije sem z Marijo začela sodelovati za partizane. Bo lahko šla v službo, ampak nisem hotela delati za okupatorja. Tako je začelo naše življenje iz skrbi, strahu in žalosti. Ampak za vse muke se nisimo nič zmenili. Kadar se je stopilo v tiste vrste, se ni več živelo kot za eno samo pot, za en sam cilj: Rešiti se sužnosti in trpljenja, ki ga je nam naš okupator delil.

"Tako smo prišle do leta 1945. Meseca januarja letos so nas izdeli in zapli vse tri. Srečene smo bile, da nas niso peljali v Nemčijo. Je prišel prej konec te strašne vojne. Mnogo smo pretrpele v zaporu, ker ves čas nas ni prišel nihče obiskati in nam niso ničesar prinesli. Velikokrat je pretelko tudi po dva dni skupaj brez jedi. Edina tolažba nam je bila, da po končanem spraševanju so nas dali skupaj, ampak to je trajalo samo 18 dni in v tem času so bile krvave poti. Kadar si prišla v tiste roke, si lahko pričakovala vsega, tudi — smrt. Vse je minilo in sedaj smo vse doma, ampak smo nezadovoljne, ker nismo še dosegli tega, za kar smo trpeli in kar smo si želeli, kar še vedno nas tuji komandirajo in se še bojim, kako bo tukaj.

"Ti pišeš, da je stric Poldo partizan z dušo in telesom. To nas močno veseli, ker smo to tudi vsi drugi v našem sorod-

stvu. Stric Guštin je vse zgubil radi tega, ker je vedno delal; Ludvik je ranjen; Lojze je še vedno pri partizanih. Od Malje so še tudi vsi in tudi Mila je že tri leta v tem.

"Tukaj ni hiše, da bi ne imela žalosti. Ali so padli v borbi, ali so jih ubili. Kadar so šli Nemci ali fašisti po vaseh, tistikrat so drveli kakor divja zver; so lovili ljudi in živali. Vse je bežalo pred njimi.

"Pri Rijavcih so jih ubil osem, Fride z vrta, tam gori z adaj Sostrega, namreč dva Nacokova zeta; Ježi, očeta od Guste; Roberta ta srednjih so zelo mučili. Živemu so rezali v čelo srp in kladio in ga pretapali z bičem in ko je umrl, so ga še obesili, njega in sedem drugih partizanov. Mnogo in mnogo drugih, še hujših takih zločinov so naredili.

"Pri Voglarjih je tudi dosti takih žrtev in med tistimi je Rudolf Cej s konca; Fride Brušov od Maričke Nacetove in ona je umrla od žalosti hitro potem; Belačev z Leš in Franc Zdravce (Plesničar), ki so ga vsega zrezali, da je bil nepoman. Tistikrat so še ravno tako napravili z dvema drugimi, ampak se ne spominimo več, kateri so bili. Ludvik Vinklerjev, svak Strosarju, sina od pokojnega štefana, Čaltouga in še mnogo drugih. Mnogokrat so mrtvi ležili po 14 dni na cestah in po travnikih, ker jih ljudem niso pustili pokopati.

"Franca iz Stare gore so odneli v Nemčijo in pravijo, da so ga tam živega sezgali. Vse mlade dekleta iz Trnovga in drugih krajev so končale v Nemčiji. Po vaseh, če se je kakšna nesreča zgodila kakšnemu nemškemu vojaku, so šli po hišah in so vzeli toliko oseb in jih postavili k zidu in postrelili. Niso nič gledali na to, da li je kriv ali nedolžen. Velikokrat so za enega Nemca vzeli po 10 civilistov; če je bilo to v mestu, so pa vzeli ljudi iz zapora in postrelili.

"Lansko poletje je v Trstu eksplodirala ena mina v enemu skladšču in ubila par Nemcev. Zato so pobrali po ulicah in iz zapora 51 naših moških in jih

obesili po oknih in pustili tako toliko časa, da ni bilo ljudem več mogoče hoditi po tistih ulicah.

"Sem govorila s Tazino in mi je povedala, da je imela obisk od Stanzlovega fanta in je bila užaljena, ker se ni mogla z njim razgovarjati, kakor bi hotela in mi je rekla, da bi bila zelo žalostna, če bi naš Frank ne znal boljše govoriti slovensko. Zelo, zelo radi bi ga vsi videli in po dolgem času spoznali našega bratrance.

"Naslov, ki si ga poslala sem izročila. Ravno par dni prej so dobili pismo od njega, ampak oni so vsi vso vojno v Gorici in kakor sličim, niso z nami. Tako je tudi več drugih naših ljudi ki so še vedno zaslepljeni. Po Trnovem so tudi takšni in še izdajalci vmes, ki so bili za vodjo našim sovražnikom in so šli na lastne brate.

"Življenje naših borcev pa ni mogoče popisati, ker to je nekaj mučeniškega, kako so oni živeli in bili vedno pogumni in zvesti, tudi takrat, ko so za lažoto umirali in od mraza.

"Tukajšnji ljudje so največ s tistimi, kar imajo na sebi. Stanujejo tudi po svinskih hlevih in je še hujše kakor med vojno, ker koder so šli sovražniki, ni tam ostalo nič. Kar niso oropali, da ni bilo za njih, so pa zažgali in tudi ljudi so žive metali v plamene.

"Dovolj je tega za enkrat, pa drugič še nadalje. Nas veseli, da tudi tam skrbite za nas. Ti vprašaj, če smo kaj dobili. Da v Jugoslaviji, ampak Gorica ne spada pod njo. Čez Tisovco, Skabanijel, Sveta gora in Kanal je sedaj meja. Bomo videli kaj bo z nami. Upamo, da se nismo bolj zman. Borili smo se za prostost in upamo, da je dovolj muk in da bodo prišle v poštev ker drugače bo nam še vedno bolj gorje in bi bilo boljše, da bi se vse pod Sočo zgubilo.

"Zahvaljujem se Ti zelo lepo, draga teta, da si se zmisllila na nas. Seveda, tukaj vsega potrebujemo, ker tekem cele vojne nismo nič kupile. Prej se ni ljubilo prav nič, zdaj se dobi kaj malega, ampak je tako drago, da me ne moremo kupiti in sploh niti ne sanjamo ne, da bi kužile. Zato bi prav rade sprejele, če bi nam Ti kaj poslala. Obuvalo in zimska obleka, to je naša največja skrb. Vsaj sama veš, da je poleti vsaka cunjica dobra, ampak po zimi je mraz in ni tako, kot poleti.

"Tisti vojak, ki je meni poslal pisma, je odšel iz Gorice. Zato ne morem njemu reči, da naj on piše po angleško, kot Ti ni pišeš. To pismo moram poslati do njega in on ga bo poslal naprej Tebi, ampak ta vojak ne razume dobro italijansko, zato pa ne morem popisati vse natanko in tudi če bi to naredila, on ne bi nič razumel. Zato bom gledala, da dobi drugega vojaka, da mi bo to uslugo napravil, ker v resnici potrebujemo vsega, ker ta vojna nas je popolnoma izžrpla.

"Še nekaj moram povedati preje ko končam moje pismo. Hčerka od Tvojega ata, teta, od prve žene je v Nemčiji in še ni prišla domov.

"Za sedaj pa končam to pismo in upam, da boste imeli dovolj za čitati. Končam in začnem pa hitro drugega, za Franceta in upam, da ga bo dobil in da nam bo vsaj odpisal in potem pa, da bi prišel nas obiskati.

Najlepše in srčne pozdrave in poljube od nas vseh Vam vsem, in še enkrat Vas lepo pozdravi in poljubi Vaša nečakinja
 * * *

Lucija Persen.

Priponba od Mrs. Wolf.

Vas Rijavci, to je mala vas, šteje 12 hiš in stoji ven iz Trnovga, 20 minut peš hoda. Ti ljudje, ki so v pismu označeni, da so bili v enem dnevu ubiti in postreljeni, so bili po okrog 50 let stari in več. Med njimi je

Judi Anton Jež, star 69 let, oče od Mrs. A. Kosič, ki stanuje v Collinwoodu.

Vas Nemci je druga vas na Trnovem in je v sredi gozda. Tam je jako lepo živeti v poletnem času. Ludvik Vinkler je moj bratranec. Svak Strosar je mel pa teto mojega moža Leo Wolfa za ženo.

Vas Voglarji je moja vas. Tukaj so vsi moji sosedje trije moji bratrance in več sorodnikov. Rudolf Cej, Franc Zdravce, "Plesničar", Belačev. To je bil dom mojega očeta in se je reklo pri "Belačeh", pisali so se pa Plesničar, kot jaz, predno sem se možila.

Maričko Nacetovo, to mučenico, hočem omeniti. Njen sin je bil 14 dni star in smo bili tistikrat begunci. Ona je s svojo družino živela na Angeljski gori. Njen pokojni mož je prišel domov za dve uri, da je videl svojega sinčka — prvikat in zadnjikat. Ona je šla z njim proti njegovim volji in ga spremljala 4 do 5 ur peš hoda, dokler ji je straža pustila. Domov se je vrnila vsa izžrpana. Čez tri dni je bil njen mož ubit na hribu Gabriel. Ta uboga žena in mati je živela celo njeno življenje samo za tega sina, ki so ga sedaj prokleti fašisti ubili. Revi je od žalosti srce počilo. To je mučenica, kaj? In v naših krajih je takih na stotine.

Dragi moji, veste, za te ljudi je bila zadnja vojska strašna. Veliko je bilo takih, ki so si komaj rešili golo življenje. Količko pa je bilo takih, ki še tega si niso rešili. Da, ko omenja nečakinja, da bi bilo boljše, da bi se vse v Soči utopilo, kakor pa, da bi Gorica spet prišla pod Italijane.

Dobili smo že pet pisem te vsebine, pa so si podobna. To se nam pa vidi, da bi bilo dobro, da se ga priobči, ker ga je 20-letna deklica res prav lepo spisal, dasi ni nikoli hodila v slovenske šole.

Da, tudi izdajalci so bili pri nas. In prokleti naj bodo za vse večne čase.

Mr. in Mrs. Leo Wolf.

Urednikova pošta

Vabilo na sejo!

Cleveland, Ohio. — Članstvo Iruštva "Cleveland", št. 126 SNPJ se poziva na letno sejo ki se bo vršila v nedeljo, 16. decembra, v istih prostorih, samo bolj zgodaj kot navadno in sicer se prične ob 8:30 zjutraj. Prosi se članstvo, da bo gotovo napolnilo dvorano in pomagal reševati probleme za bodoče leto. Na letni seji bo predloženi v rešitev veliko važnih zadev ki se morajo rešiti. Zato se apelira na vse, — tudi na članice. Ni treba misliti, da ste članice oproščene. Ravno nasprotno iste dolžnosti vas vežejo kot člani in še celo več. Stari pravnogovorni, da dobre gospodinjne držijo gor tri ogle pri hiši. Torej je vaša dolžnost, da tu di pomagate pri društvu in izpolnjujete dolžnosti, da bomo dosegli skupno večje uspehe.

Zato apeliram na vse članstvo, da pridete na sejo! Slišali boste tudi poročilo odbora o delovanju društva v tekočem letu. Na seji se bo vršila tudi volitev odbora za leto 1946. Stari odborniki želimo, da postavite mlajše moči v urade društva. S tem boste društvo oživilo, da bo več aktivnosti pri društvu in bodoče.

Dalje vam želim sporočiti, da se bo acesment za mesec december pobiralo na dan po božiču, to je 26. decembra. To je navodilo uprave Slovenskega narodnega doma. Tisti večer pridite gotovo plačat acesment vsi tisti, kateri ne boste poravnali acesmenta na seji v nedeljo.

Pomnite tudi to, da se ta mesec ne bo nikogar založilo z acesmentom, pa naj ga tajnik še tako dobro pozna ali pa nič, je vseeno. V tekočem letu se je dovolj zalagalo, da ni bil nihče suspendiran ali črtan. S tem mesecem pa se leto konča in treba je zaključiti račune za celo leto. Prosim torej, plačajte vsi. Na sejo naj pridejo tudi vsi novi člani in članice, in tudi oni, ki ste prestopili iz mladinskega oddelka v odrasli oddelk, da se jih po pravilih SNPJ sprejme v društvo in Jednoto. Na sejo pridite tudi vsi oni in one, ki ste upravičeni do nagrad za nove člane. Vse bolniške listine prinesite na to sejo, ker po seji se ne nakazuje bolniške podpore. Prosim, upoštevajte ta navodila in pridite na sejo.

Z bratskim pozdravom,
 John J. Gabrenja,
 tajnik.

Plesna zabava Soc. kluba štey. 49

Cleveland, Ohio. — Socijalistični klub št. 49 JSZ v Collinwoodu priredi na božični dan zvečer, to je 25. decembra, veliko plesno zabavo ali veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 7:30 zvečer. Za posetnike bo vsa najboljša preskrbljeno, za suha grla ali za lačne želodce. Za vse to bodo skrbele klubove članice, da bo vsak zadovoljen. Torej smo pa naprosili izven našega kluba in sicer same pridne delavce.

Za ples bo igrala Vadnalova godba. Ti fantje znajo igrati kot bi rožice sadili. Zraven tega bo dosti proste zabave, kar je tudi nekaj vredno. Mladina se bo zabavala med seboj; stare korenine pa tudi po svoje. Sedaj zapet vsi lažje dihamo, ko je konec vojne. Zato prav vljudno vabimo vse naše sodruge in družice iz Collinwooda, Euclida, Newburgha, posebno pa še iz St. Clairja Klub štey. 27 in Soc. pevski zbor "Zarja". Razume se, da poleg sod-ugov vabimo tudi vse simpatizarje in prijatelje, da nas posetijo ta večer, ker bomo imeli dovolj dobrih stvari, da bomo lahko vse postregli.

S pozdravom,
 Anton Jankovič

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Willard, Wis. — Iz Evrope se je vrnil v civilno življenje Victor Musich, sin družine John Musich. — Na 30-dnevem dopustu se nahaja T/S Edward Zorman, sin družine Louis Zorman. — Vile rojenice so se ustavile pri družini Lawrence Schewerman in pustile hčerko.

Duluth, Minn. — Blak je ubil Antona Okorna, ki je bival 49 let na Elyju in Towerju. Sem-kaj je prišel za delom, našel pa je smrt. Bil je samski, star 60 let in doma iz Višnje gore na Dolenjskem. Zapuščica brata Franka ra Evelethu. — V bolnišnici St. Mary's je bil operiran Jerry Zeleznikar. — V isti bolnišnici se še vedno nahaja J. Zobeč iz Towerja, veteran prvotvetovne vojne. — Pri zadnjih občinskih volitvah na železnem okrožju je bilo v raznih mestih izvoljenih več Slovencev in Jugoslovanov v razne urade. — V Chisholmu, kjer županuje tukaj rojeni Slovenec Gornik, bo mesto prevzelo elektrarno in vodovod.

ROKOBORBA

Nocoj se zopet vrši velika rokoborba v Centralni orožarni. Glavna bitka bo med Bob Campbellom in Ole Olsonom. Drugi, ki se bodo spoprijeli so Wladislaw Talum, poljski čampion, in Big Boy Morgan. Pri prihaja iz Tennessee; Freddie Bozic, Jugoslovan, in Bobby Roberts, Poljak, Vic Tanski in Wild Bill Walters, ter drugi rokoborci.

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Toda v Mullerjevi hiši je bilo plinoci vse tiho in nobena slava luč ni gorela. Tereza je sedela na svoji postelji z iztegnjenimi rokami kakor križarica. Skoraj dihala ni. Ne, ne, ni bila, ni bila čista, bila je preestrična, zaničevanja vredna goljufivka; ni pa bila vlačica.

"Ah! Kako trpim! Kako trpim!" je stokala sama v sebe. "Gottfried! Ni moja krivda! Tereza mora biti! Pokorim se za tebe. Kako trpim!"

Anton Jakob se je priplazil k postelji v sobo.

"Deklica!" je zašepetal. "Ali ti kaj?"

"Kaj?" je dejala.

"Gottfried, srčno ljubljeni," je rekla Tereza naslednje jutro, "ne ljubim te, boš ostal z doma pet dni. Bolje bo tako za tebe in oboje. Poželim te vsako milnjo, vsako sekundo, toda moja potreba je miru. Nabrati mi moči. Danes je vse žalostno. Vreme se je spremenilo in ljudi se zbirajo. Če že mora

deževati, upam da bo kmalu deževalo in bo najino polje, ko se vrneš, spet suho. Strahovito te pogrešam! Kako dolgo bom to lahko zdržala? Strahovito sem nesrečna in strahovito srečna."

Nesla je pismo v nabiralnik k cesti.

Ko se je vrnila, ji je povedala Luiza, da je gospod odšel iz hiše s karabinko na rami. Šel je kakor je dejal, na strelišče, da bi se vadil.

Ko se je Anton Jakob vrnil, je postavil karabinko v omaro in spet odšel, da bi govoril z Rothlisbergerjem. Ni bilo videti, da bi bil srečen. Končno je spoznal, da ga Tereza ne ljubi. Ne! Ne ljubi ga. Tega večera je sedel pri mizi hladen kakor kamen. Tereza ga je pogledovala naskrivaj skozi trepalnice. Vedela je, kaj čuti, toda tega ni mogla spreminiti, njenega srca se je polotilo brezmejno usmiljenje do tega starajočega se moža. Toda to ni bilo ono usmiljenje, ki bi ubralo sočutno struno v človeški duši. Ne, bilo je neobčutljivo, kruto usmiljenje, ki vidi v življenju sočloveka, kako se mu bliža dan jeze. Nekaj demoničnega je bilo v tem usmiljenju.

MESTNE NOVICE

Sodniki so baje preveč popustljivi

Kot kažejo zapiski na kriminalni sodnji, je bilo v zadnjih štirih letih pritranih pred sodnike 235 oseb, ki so bili obtoženi, da nosijo seboj skrito orožje. Od vseh teh je bilo samo 24 obsojenih v državno ječo, ali na splošno manj kot 10 odstotkov. Od tega števila je bilo 114 sicer spoznanih krivim, toda njih kazni so bile suspendirane in postavljeni so bili pod parolo. Od teh 114 oseb je bilo 37 takih, ki so že prej imeli opravka s sodiščem. Zato se policija pritožuje, da sodniki niso dovolj strogi z obtoženci, ko se jih pritira na sodnijo.

Mestni uslužbenci najbrže dobijo več plače

Pred mestno zbornico je bila v ponedeljek zvečer predložena posebna resolucija, ako bo sprejeta, se bo zvišalo dohodke mestnega upravnega sklada iz 7.5 mill na 10 mill, o čemur bodo pa morali državljani še odločiti pri posebnih volitvah, ki se namera-

vajo razpisati za 19. februarja. Ako bo v tem smislu mestni charter spremenjen po volilnih in predloga odobrena, se bo delavcem nekoliko povišalo plače.

Božična darila za veterane v bolnišnicah

Ameriški rdeči križ je že pričel zlagati skupaj v zavoje darila za božič, za 3,500 veteranov druge svetovne vojne, ki se nahajajo v bolnišnicah Crile, Marine, Veterans, kot tudi za vojaško policijo in obrežno stražo, ki se nahaja v Clevelandu. Zavoji bodo vsebovali cigarete, igralne karte, bombončki, ena knjiga in še kaj drugega, kar so vse darovale za ta namen zunanje organizacije in pa posamezniki v Clevelandu.

Omejitve parkanja

V ponedeljek zvečer je na svoji seji mestna zbornica sprejela sklep, da se prepove avtomobilistom parkati na Euclid Ave. in Prospect Ave., na obeh straneh ceste med 4. in 6. uro zvečer, in to od E. 14 St. do Public Square. Od 7. do 9. ure zjutraj pa ni dovoljeno parkati na E. 9. St. od Lakeside Ave. pa do Woodland Ave. Ta odlok stoji v veljavo najbrže prihodnji teden. S tem se hoče pospešiti vožnjo po teh cestah tekom božičnih in novoletnih praznikov. V tem času pa se bo dovolilo parkati avtomobil dve uri na cestah okrog mestne hiše in mestnega avditorija.

Priredba za odhodnico

Člani Cleveland Advertising kluba priredijo poslovilno večerjo dne 20. decembra, svoje- mu bivšemu predsedniku Char-

Martin Sweeney se pobotal z Millerjem

Na zadnjo sejo demokratskega odbora je prišel bivši kongresnik Martin L. Sweeney in imel tam govor, v katerem je hvalil Ray T. Millerja, katerega je svoj čas strahovito napadal, pa tudi za predsednika Trumanja je imel dobro besedo. V političnih krogih obstoji vtis, da se je Sweeney pobotal z demokratsko organizacijo, ker najbrž zopet namerava kandidirati v kongres in upa, da mu bo v boju proti kongresniku Michael Feighanu demokratska organizacija šla na roko.

Vojaški zrakoplovi po nizki ceni

Surplus Property Administration v Bostonu oglašja, da ima na prodaj vojne bombnike in druge vrste zrakoplove, katere se lahko kupi za spomin na vojno po ceni od \$50.00 do \$350.00, pod pogojem, da se ne bodo rabili za aktualno vožnjo po zraku, pač pa bodo le služili v izobraževalne namene ali za spomin na vojno. Ameriška mesta in manjša naselja si sedaj lahko nabavijo letoče trdnjavo, bombnik, za samo \$350.00, za spomin.

Prisedba za odhodnico

Člani Cleveland Advertising kluba priredijo poslovilno večerjo dne 20. decembra, svoje- mu bivšemu predsedniku Char-

les H. Kellstadt, glavnemu poslovodji Sears Roebuck & Co., trgovin v Clevelandu in okolici. Priredba se vrši v Hollenden hotelu. Kellstadt odide v kratkem v Chicago, Ill., kjer prevzame delo poslovodje za vse trgovine te družbe v Ameriki, ki se pečajo s prodajo blaga na drobno.

Intercultural knjižnica se seli v mesto

Mr. Clarence S. Metcalf naznanja, da se Intercultural Library, ki se je nahajala od začeta ustanovitve v poslojpu za Cleveland Trust banke na E. 55 St. in St. Clair Ave., priseli v glavno mestno knjižnico. Upanje se goji, da bo v mestu ta knjižnica bolj služila svojemu namenu, ker se bo nahajala v osrčju mesta, kot pa je do sedaj, ko se je nahajala na vzhodni strani mesta. Selitev se bo izvedla kmalu po novem letu.

Gradnja umobolnic

Državni direktor za javno dobrodelnost, Frazier Reams je v Columbusu podal izjavo, da se bo sprostito \$7,684,500 potom State Board of Control za gradnjo raznih poslojpij za umobolne v državi Ohio. Skoraj polovico

te vsote se namerava porabiti za bolnišnico za slaboumne v Sagamore Hills, ki se nahaja med Clevelandom in Akronom. Baje se bo razpisalo nekatera manjša dela že sedaj in na gradnji se bo pričelo koncem januarja. Poročajo, da governor priporoča odložitev gradnje takih poslojpij radi draginje.

Proda se

gugalnega konjička in druge igrače za tri leta starega otroka. Beneške zastore za porč, 2-komadni wicker set za porč, steklenice za konzerviranje sadja, krasnega kanarčka in kletko, Lionel električni vlak, Schick električno britev. Oglejte si te predmete na 225 E. 156 St. Suite 1

NELSON'S
PERUTNINA VSEH VRST
Trgovina je sedaj odprta in dovajamo na dom
1121 E. 185 St., KE 7400
na domu KENmore 7274

OHIO ELECTRIC SEWER CLEANING CO.
Inštaliramo vodovodne cevi brez kopanja
Prevzamemo kontrakte
2427 Woodhill Rd. CE 3145

Mali oglasi

Išče se
3 ali 4 sobe v okolici St. Clair Ave. in E. 65 St. Za zaposleno dvojico. Pokličite po 5.30 uri zvečer. EN 7853.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 46 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Dvojica
želi dobiti v najem tri ali 4 sobe v okolici St. Clair Ave. Za takojšnjo vselitev. Pokličite po 6. uri zvečer Henderson 4837 in vprašajte za Adele Yoder.

Harmonike
nemškega izdelka, 4-vrstne, v dobrem stanju, se prodaja. Kdor želi, naj se zgleda po 4. uri popoldne na 875 E. 154 St.

Novoporočenca
iščeta stanovanje s 3 ali 4 sobami v Collinwoodu ali Euclidu. Pokličite KE 4706.

Bartender
želi delo v gostilni za par ur na dan ali celi dan. Pokličite EN 9712; John Budnar, 5449 Homer Ave.

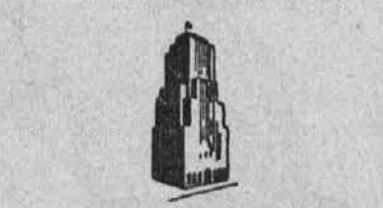
Cleveland Orchestra
Vladimir Golschmann, dirigent
SEVERANCE četrtek, 13. dec. 8.30
DVRANA sobota, 15. dec. 8.30
Program vključuje dela Mozarta, Debussy in Brahms
Vstopnice v Severance dvorani CE 7300

Izurjen bartender
želi dobiti delo osem ur na dan. Naslov se poižve v uradu tega lista.

REDNA MESEČNA SEJA
podružnice št. 5 SMZ
se vrši vsako tretjo soboto v mesecu v sobi št. 4 Slov. narodna, na St. Clair Ave. — Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu v SND.

Tony Krampel, tajnik
1003 E. 66 Place

Za delavce

DELAJTE V MODERNEMU POSLOPJU THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKÉ kot delavke hišnih del
Downtown poslojpa
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.
Zglasite se na Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop., dnevno razven ob nedeljah
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Išče se
KARPENTARJE
Delo stalno
Dobra plača
Kdor se zanima, naj se oglasi na
960 E. 185 St.

SELILI SMO SE!
Cenjeni javnosti naznanjamo, da smo preselili našo trgovino iz 6026 St. Clair Ave., na
1139 EAST 79th STREET
med St. Clair Ave. in Superior Ave.
Katrina's Millinery

KUHINJSKE PEČI
Vsem gospodinjam naznanjam, da sem dobil veliko zalogo
KUHINJSKIH PEČI
Tappan - Grand - Magic Chef - Roper
PRAVKAR SEM PREJEL TUDI KRASNE NOVE
G. E. ELEKTRIČNE KUHINJSKE PEČI
Sedaj imam G. E. ledenice na ogled in priporočamo, da si jih ogledate predno kupite drugje.
ANTON DOLGAN
15617 WATERLOO RD.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.'S BASEMENT

KOŽUHI
Trajno darilo, ki ga bo cenila!
• Black Persian Lamb \$133 poleg 20% fed. davka
• Mouton-dyed Lamb

Razveselite jo z darilom v obliki krasne suknje iz fine kožuhovine—to je darilo, ki ga bo cenila za več let v bodoče! Izberite črno-barvan perzijski Lamb ali rjav Mouton-barvan Lamb v tuxedo stilu spredaj in s širokimi zapetnicami. Mere za dekleta in žene.

Povprašajte po našem načrtu za odplačevanje

ZIMSKÉ SUKNJE
Lično ukrojene za toploto in krasoto!
15.40 in 24.00

Ako ji ugaja krojaški stil—in impa rada lično suknjo brez okraska—ji bo zelo ugajala suknja, ki jo boste izbrali iz naše obširne zaloge vsakovrstnih stilov. Alpaca pile Teddy Bear suknje. Chesterfield stili in popularne "Boy" suknje. V merah od 12 do 20 za dekleta in žene.

Povprašajte po našem načrtu za odplačevanje

BLAG SPOMIN
VSE OBLETнице SMRTI
NEPOZABNE HČERKE
IN SESTRICE

elen Ponikvar
razpisala svoje mile oči 12. decembra 1942.
Tri leta je že minilo, kar Te več med nami ni, tvoja volja to je bila, da si zdaj nad zvezdami.

STARŠI IN SESTRE.
Grand, O., 12. dec. 1945.

LA BOŽIČNA DARILA
obiščite
A. Grdina & Sons, Inc.

Še vedno imamo lepo zbirko igrač za otroke, do čim smo sigurni, da če želite idealno darilo v obliki kakega predmeta v pohištvu, ali svetilko, itd., da vam lahko zadovoljivo postrežemo.

A. Grdina & Sons, Inc.
15301 WATERLOO RD.
Odprto vsaki dan in zvečer do božiča

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Nečakinja se oglašča iz Mrtvic pri Krškem

Iz Mrtvic, pošta Leskovec pri Krškem, je pisala Mici Murn, svoji teti Mrs. Mary Jalovec, Padanarun Rd., Geneva, Ohio. Vesti iz te okolice so do sedaj bile redke, ker pa je veliko rojakov tukaj, ki so doma iz tega okraja, nam je Mrs. Jalovec poslala pismo v priobčitev. Mici je hči Terezije Murn, sestre Mrs. Jalovec.

Vsebina pisma, ki je bil pisan 14. septembra, je sledeča:

"Ljuba teta in ostali!

"Sporočam Vam, da smo prejeli Vaše pismo dne 26. avgusta. Najprej Vas vse lepo pozdravimo. Dolga so bila leta, odkar si nismo mogli nič pisati. Predragi domači, tudi veliko se je izpremenilo v tem času, tako da se Vam bo tudi čudno videlo, ako Vam jaz vse to pišem. Hudi in težki časi so bili za nas.

Mi smo bili od Nemca zavzeti 8. aprila 1941 leta. Naši stari ata so umrli 21. julija 1941. Lepo starost so dočakali — 90 let.

"Potem se je začela pri nas selitev ljudi. Tudi mi smo bili izseljeni v Nemčijo 16. junija 1. 1942. Mora' smo pustiti svoj dom in vse, kar smo imeli in iti v neznan svet. Bili smo v lagerju 3 leta in dva meseca. Dosti smo prebili hudega. To je nepopisno, kakšno je bilo naše življenje v tujini.

"V tujini smo kmalu izgubili našega dobrega ateta, ki ga jako pogrešamo mi in naš dom. Umrl nam je 11. maja 1943 leta v Branšvaju v severni Nemčiji in zakopan je istotam Osemindvajset kilometrov stran

pa smo bili mi v lagru. Bili smo v bližini Hamburga. Mi drugi smo bili vsi zaposleni z delom. Mama in najmlajša Rezka, ki je stara 14 let, so bile pa v lagerju. Dosti smo prebili hudega, kar je vse nepopisno.

"Bili smo osvobojeni 11. aprila 1945. Potem se je pa spreminilo naše življenje. Par mesecev smo bili pri Amerikancih in Angležih. Domov smo prišli 15. avgusta. Doma smo našli vse oropano, prazno in uničeno, tako, da moramo zdaj čisto vse od kraja začeti. Nismo našli nobene stvari ne v hiši, ne na dvorišču. Strašno je za pogledati. Spet so se začeli težki časi za nas, dokler si kaj ne pridela mo hrane doma. Za denar nam je tudi hudo. Povem tudi, da so stric Janez umrli 8. avgusta leta 1945 v lagru. Veliko jih je pokrila tuja zemlja, mladih in starih.

"Pišite nam, kako se imate kaj pri Vas? Se vedno tako kakor poprej? Ali se je tudi kaj izpremenilo v vojnem času? Toliko se ni moglo, kot pri nas. Bilo nas je 40,000 v Nemčiji izseljenih. Sedaj smo večinoma že vsi doma. Če Vam je mogoče, dajte nam kaj pomagati, ker tako ubogi še nismo bili, kakor smo sedaj. Cisto novo je naše življenje. Drugače smo pa vsi zdravi, kakor tudi Vam želimo.

Teta Francka Vas tudi lepo pozdravijo. Prosim Vas, dajte nam kmalu pisati, pa več nam opišite, kako Vi kaj živite. Poslijite nam tudi slike od Vas in od Vaših deklet. Pišite tudi, če ste

mogoče kaj videli teto Ančko, pa jih pozdravite in naj nam tudi oni pišejo. Ko dobimo odgovor, Vam pišemo še več drugrega. Bodite lepo pozdravljeni od mame in od nas vseh. Zbogom

"Mici Murn."

Prilike potovanj v bodočnosti

O potovanjih v bodočnosti se mnogo razpravlja. Na splošno se poudarja, da bodo ljudje v bližnji bodočnosti mnogo več potovali in da bodo potovanja udobnejša kot so bila. Tekom vojne je bilo malo udobnosti na potovanjih, kar smo potrpehli, ker prometna sredstva so morala v prvi vrsti služiti vojnim potrebam. Potovalne prilike in udobnosti so se po zaključku vojne že nekoliko izboljšale, toda še vedno so slabše od predvojnih. Popolnega izboljšanja v tem oziru ne moremo pričakovati, dokler se ne vrnejo v civilno življenje še nadaljni milijoni naših vojakov. To pa bo zahtevalo še več mesecev časa.

Z izjemo prekomorskih potovanj se bodo potovanja bodočnosti v glavnem razdelila na letalstvo, na železnice ter na avtomobile in buse. Vse kaže, da bo med letalskimi družbami in železnicami nastala tekma za potnike. Iz te tekme se bodo rodile cenejše vozne in boljše udobnosti oziroma boljše postrežbe za potnike. Železniške družbe že zdaj računajo, da bodo morale znižati voznino, če bodo hotele

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

tekmovati z letalstvom. Pristojbine za letalsko potovanje so že zdaj skoro enake vozninam po železnicah, kljub temu, da je potovanje z letali mnogo hitrejše.

Železniške družbe bodo skušale postreči svoje potnike z boljšimi vozovi in drugimi udobnostmi. Tisoče novih železniških voz in lokomotiv je že v delu in tudi proge se izboljšujejo. Tekom vojne se je vse to močno izrabilo in za popravila in nadomestila ni bilo niti časa niti materiala niti delavcev.

Avtomobilski promet se bo razvil postopoma. Gasolina je zdaj sicer dovolj, toda mnogi

avtomobili so zastareli in izrabljeni, da niso sposobni za daljše vožnje. Novi avtomobili prihajajo počasi na trg, toda tozadevni eksperti sodijo, da bo vzelo še eno leto ali več časa, predno bodo dobili nove avtomobile vsi, ki si jih bodo želeli in mogli nabaviti.

Za razmah avtomobilskega prometa so seveda potrebne dobre ceste in v tem oziru situacija še ni ugodna. Tekom vojne se je na novo zgradilo le malo cest za civilni promet in stare ceste so iz razumljivih vzrokov mnogokje zanemarjene. Z gradnjo novih cest in s popravilo starih se je mnogokje že pričelo, toda

resno tozadevno delo se bo začelo šele spomladi. Skoro vse države pa imajo na razpolago velike fonde, namenjene za gradnjo in popravilo cest. Mnogokje bo v tem oziru pomagala tudi federalna blagajna. Glede novih cest se poudarja, da bodo trpežnejše in modernejšje od sedanjih. V tem oziru bo posebno upošte-

vana varnost in udobnost vožnje.

Iz vsega navedenega izhaja, da če bomo zdravi in če bomo imeli čas in finančna sredstva, bomo v doglednem času lahko mnogo udobnejše potovali kot v letih pred vojno in še posebno tekem vojne.

"Nova Doba," glasilo ABZ.

Christmas Suggestions

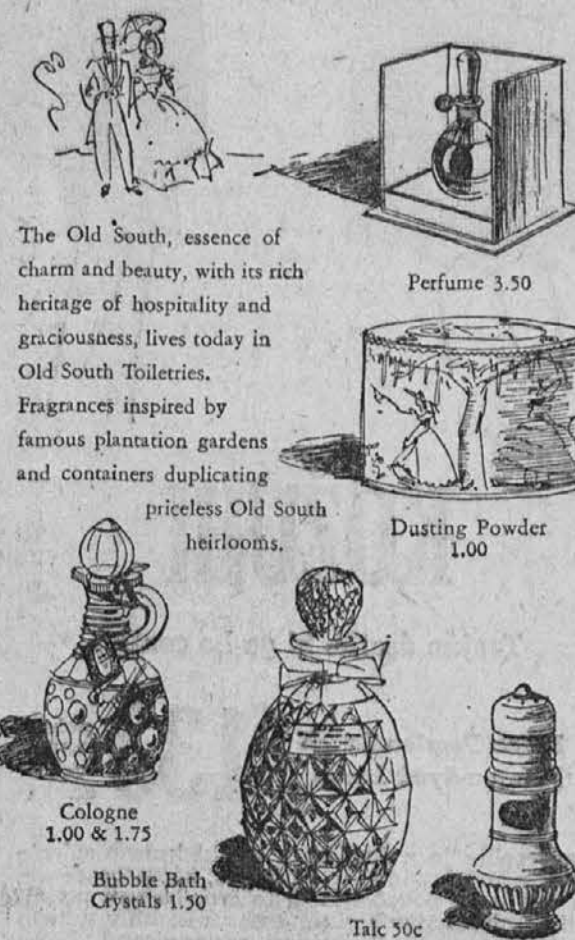

Gloves	Slips
Purses	Hose
Perfumes	Robes
Cosmetics	Gowns
Fascinators	Pajamas
Manicure Sets	Sweaters
Handkerchiefs	Bed Jackets

Grdina Bridal Shop

6111 St. Clair Ave. HENDERSON 6800

The Legendary Loveliness of the OLD SOUTH

The Old South, essence of charm and beauty, with its rich heritage of hospitality and graciousness, lives today in Old South Toiletries. Fragrances inspired by famous plantation gardens and containers duplicating priceless Old South heirlooms.

Perfume 3.50

Dusting Powder 1.00

Cologne 1.00 & 1.75

Bubble Bath Crystals 1.50

Talc 50c

N. J. BRODY

Prescription Druggist

7533 ST. CLAIR AVE., COR. 76th ST.

Phones: EN 9328-9329-9330 Cleveland, Ohio

Mandel's nudijo idealna božična darila

Mi smo pripravili najbolj popolno zalogo prvovrstnih sliperjev za vsakega člana družine, vseh vzorcev in mer.

Podloženi z ovčjo kožo z USNJENIMI podplati in petami iz kavčuka so zdaj na razpolago za vsakega.

ZA ŽENSKO so sliperji obrobljeni z lično kozuhovino.

ZA OTROKE so na razpolago "Bunny" sliperji.

ZA MOŠKE so usnjeni sliperji z elastiko ob strani.

Na stotine drugih vzorcev na izbiro, ki jih je preveč, da bi jih omenili.

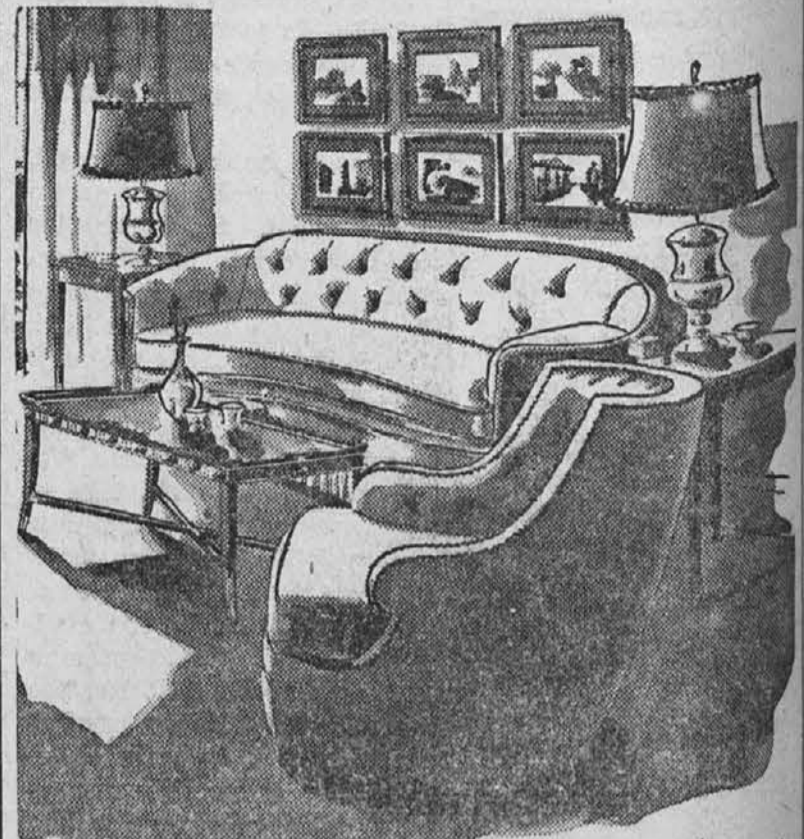
NE ČAKAJTE! KUPITE KMALU, DA BOSTE LAHKO IZBIRALI IZ ZALOGE!

Mandel's Shoe Store

6107 ST. CLAIR AVE.

poleg Grdina Shoppe

Waterloo Furniture Co. VAM NUDI SLEDEČA BOŽIČNA DARILA

\$25 popusta pri nakupu pohištva za spalnico, družabno sobo, ali obednico. Imamo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva iz katere si lahko napravite izbiro po vašemu okusu.

\$10 popusta

DAMO NA NAKUPIH OD \$100.00 IN VEČ

\$5 popusta

DAMO NA NAKUPIH OD \$39.50 IN VEČ

Trgovini sta odprti vsak večer in v sredo do božiča.

Imamo tudi veliko zalogo vsakovrstnih igračk za otroke

Waterloo Furniture Co.

15428 WATERLOO ROAD—IV 1717 nasproti Slov. del. doma

TUDI NAŠA TRGOVINA NA ZAPADNI STRANI

Pearl Furniture Co.

4271 PEARL ROAD—FL 6722

LAHKA ODPLACILA—Ne računamo obresti ali stroške financiranja ako kupite na odplacila.

V NAZNANJE DELNIČARJEM IN DELNIŠKIM DRUŠTVOM S. D. D.!

Direktorij Slovenskega delavskega doma, 15335 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio, naznanja vsem delničarjem, da se vrši

LETNA DELNIŠKA SEJA SLOV. DEL. DOMA V SREDO, DNE

30. JANUARJA 1946

Pričetek ob 8. uri zvečer

Direktorij SDD.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
ATLAS STUDIO
 Moderno in dobro opremljeno atelje za slikanje poročnih skupin, družin, otrok in večje skupine.
 5615 BROADWAY IN E. 55th STREET
 Odprto od 9 zj. do 8. zv.—ob sredah od 9. zj. do 1. pop.
 Ob nedeljah od 10. zj. do 4. pop. **MI 2332**

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
ASTOR THEATRE
 HOUGH AVE. IN E. 84th STREET
 Prosti prostor za parkanje. Cene zmerne.
 Gledališče je umetno prezračeno in snažno.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
KRAUSE COSTUMES
 DAVID M. YOST, poslovođa
 1025 CHESTER AVENUE — CH 4569
 Ko želite kostume za igre ali druge priredbe, pridite k nam.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
TWO SISTERS RESTAURANT
 5386 ST. CLAIR AVENUE
 Okusna jedila po zmernih cenah.
 Se priporočam za obisk.
 M. KONDRICH, last.

MARCO'S
 Namizno in posteljno perilo — oprava za otroke.
 10034-6 EUCLID AVENUE — RA 4601

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
HARMONY SHOPPE
 Gl. trgovina:
 7911 SUPERIOR AVENUE — EN 5297
 2419 DENISON AVENUE — SH 7621
 Imamo vsakovrstne godbene instrumente.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
BRAUN'S RESTAURANT
 (Braun's Fish & Oyster House, Inc.)
 PIVO, VINO IN ŽGANJE
 2153 E. 4th ST., VOGAL E. 4th & HIGH

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
LIBERTY ELECTRIC CO.
 679 EAST 185th STREET — KE 7430
 Dobite vso opremo in potrebščine za napeljavo elektrike.
 Tudi razni električni predmeti.
 "Everything Electrical"

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
ENGLISH WOOLEN CO.
 KROJAČI IZZA 1898
 B. O. Patterson, poslovođa
 1925 EAST 6th STREET — MA 5176

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
MARIE'S BEAUTY PARLOR
 VOGAL E. 69th ST. IN ST. CLAIR AVE.
 Odprto vsaki dan od 10. zj. do 9. zv. — Ob sredah je zaprto ves dan. — V soboto odprto od 9. zj. do 5. pop.
 Vsa dela, spadajoča v lepotičje, izvršimo v vaše zadovoljstvo.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
 Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
PENLAND FLOWER AND GIFT SHOPPE
 Cvetje za vse slučaje
 609 EAST 125th STREET — GL 1780
 ERMA PENLAND

GOULD HARDWARE COMPANY
 Imamo popolno zalogo barv, posode in železnine.
 13822 ST. CLAIR AVENUE — GL 2567
 Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

IVAN LAH:

Borba za vnuka

So povesti, ki jih je zelo težko pripovedovati. Nam je pravil to povest prijatelj v veseli družbi, ko se je božič pomikal na novo leto.

"Mislim, da je bilo to moje najtežje potovanje, kar sem jih napravil", je pripovedoval. "Vrnil sem se kot nadporočnik z vojne, zbit in izmučen. Posrečilo se mi je priti iz Rusije ravno v zadnjem času, preden so se meje zaprle. Kdo se ne spominja tiste negotove vožnje, ki smo jo morali prestati vsi, ko smo se vračali z različnih front. Moja prva pot je bila domov. Našel sem mater v obupu, kajti moj brat je padel v Romuniji in pri hiši ni bilo gospodarja. Pravili so, da je bil težko ranjen v nogu in da je . . . No, to ni važno. Imel je doma prevzeti posestvo in ni dvoma, da bi bil dober gospodar. Tem večja je bila materina žalost. 'Kaj naj storimo?' je tarnala, 'ti pojdeš v službo, in doma ne bo nikogar.'"

Povem vam, da me je trenotno obšla misel, da bi poslal k vragu vse svoje šole in doktorate in se poprijel gospodarstva na domu. 'Sit sem bil sveta in njegove kulture, vojne in pisarije, lepo bi si odpočil tu na svežih domačih poljanah. Toda mati ni bila s tem zadovoljna.

"Studiral si," je rekla, "in gospod je gospod, še nikoli ni bil dober kmet. Tudi bo Jugoslavija potrebovala dobrih uradnikov. Čemu bi zavrgel, kar je stalo toliko denarja . . ."

Videl sem, da ima prav, in ves večer je prešel v tistih navadnih pogovorih, ki se pleto pri nas na kmetih med materami in sinovi, ko se vrnejo s sveta in se jim zdi, da bi si imeli silno mnogo povedati, v resnici pa govore o popolnoma navadnih stvareh. Šele po večerji se je začel pogovor druge vrste. Mati je bila pri tem mirna in resna. V rokah je držala dve zmečkani pismi, pisani z okorno nemško pisavo.

"To preberi, pa boš videl, da je res", je rekla in mi dala pismi. Videl sem, da je obe pismi pisala trda kmetiška ženska roka. Takoj mi je bilo vse jasno. Ni dvoma: brat je zapustil otroka, ko je služil v Judenburgu. 'Meni se zdi poštena,' je rekla mati, 'povpraševala sem pri drugih, pa nisem mogla nič natančnejšega izvedeti. Saj so se tudi pri nas dogajale take reči, ko so šli proti Italiji.' In pripovedovala je zgodbe, ki so se dogajale v vasi in okolici, ko so čete dalje časa prebivale v kraju.

Spomnil sem se na dogodke v Galiciji, Rusiji in Ukrajini in sem videl, da je življenje povsod čudna sila, ki zmaga nad človekom in smrtjo, in je tem silnejši, čim bolj divja okrog njegova vihar.

"Ponj pojdeš," je rekla mati naenkrat resno in odločno. 'Ne maram, da bi bil Nemeec, Jugoslovan naj bo! — Če je res, kar dekle piše, je naš in ne maram,

da bi se naša kri izgubljala v tujem svetu.'

Ostrmel sem nad to odločnostjo, toda pomisliti je treba, da je bilo to pred desetimi leti, v prvih dneih naše narodne države. Tudi moja mati je podpisala deklaracijo in ne z majhnim ponosom. Bila je tip prave gorenjske matere; trda in odločna na zunaj, a mehka in nežna v duši. In takrat tista jugoslovanska vera, dragi moji, ni bila samo beseda, bila je resnica in rekel bi skoraj fanatičen. Prej nismo poznali nič takega. Zgodovina nas ni vzgojila v odločnosti! A tedaj se je zdelo, da bi bile naše ženske zmogljive dejanj, ki jih poznajo samo junaški narodi. Od juga so prihajala slaba poročila. Italijani so prodirali v deželo in število beguncev se je vsak dan množilo. Videl sem, kako jo je to bolelo.

"In kaj bo na Koroškem," je izpraševala, 'kaj res nimamo vojske, da bi zasedli Celovec?'

Vedel sem, da je naša usoda v tujih rokah. To je bila doba, ko so vsi anektirali. Italijani naše kraje, mi koroške in štajerske — o, da smo jih premalo! — in drugi drugje, kar je kdo smatral za svoje. In v tem času naj bi ona pustila svojega vnuka, ki se je rodil na tujih zemljah.

"Ponj pojdeš," je rekla, 'naslov je tu, ne bo ti ga težko najti, in dekle pravi, da ji je v nädlego.' Pomislil sem. Res ni mi bilo do potovanja. Bil sem še utrujen od dolgega pota. Toda videl sem, da se je že davno zživela v to misel, in da ji bo to edina uteha za izgubljenim sinom. Mati je živela v njej, tista mati, ki živi v otrocih in najde svoje pravo življenje v otrocih.

Otrok. Ni bilo mogoče ugovarjati. Zadeva je bila jasna: dekle je gruntarska hči in se bo lahko poročila, otrok pa bi ji bil vedno v napotje. Vojna je minila, zato je najbolje, da se z njo zbrise vse, kar je prinesla s seboj. Mnogo je bilo takega po svetu. Otroci bi bil tam prezirani in zanemarjeni, doma pa utegne vzrasti v zdravega dediča. Mati ima prav. Vsi anektirajo, zakaj bi ne anektirali mi, kar je naše. Da je naše, ni nobenega dvoma; pismo je govorilo odkrito in pošteno. Prav za prav ni bilo nikjer zapisano, da bi se rada otroka iznebila, tožila je samo nad svojo usodo, kar je bilo razumljivo za onega, ki pozna razmere na kmetih. Ni kazalo torej drugače, kakor oditi na pot in pripeljati otroka domov. Toda kako: preko Koroške ni bilo zveze, ker so tam trajali boji med našimi in nemškimi četami; treba bi bilo torej iti preko Gradca ali Dunaja. Danes je to lahko reči, takrat pa je bil na vseh progah nered in nikoli nisi vedel, do kod te pripelje vlak. Zima je bila mrzla in pusta: vsepovsod še sledovi vojne, smrt in lakota. In kar me je najbolj skrbelo: potovati z enoletnim otrokom! Še nikoli nisem imel opravka z otroki; tri leta nisem videl drugega ko topove, puške in sablje — pa naj bi naenkrat postal otroška pesterna! Da bi

vzel kako žensko s seboj, ni kazalo, skrbeti bi moral na poti za dva, in kam naj jo spravim v velikih mestih, ako nastanejo neprilike! Čakati ni kazalo, kajti razmere so sedaj neurejene in se da najlažje vse urediti brez velikega hrupa. Tudi moja častniška uniforma in nadporočniška šarža bi mi olajšali pot. Mati ima prav; treba je iti po otroka in nihče drug ne more tega izvršiti kakor jaz. Čutil sem dobro, da je to moja dolžnost ne le do matere, ampak tudi do brata, ki je v pismu na dekleta izjavil, da je otrok njegov. Pa tudi do hiše in države, če hočete, da rešim domov našo last. Saj so celo mrtve slike reševali takrat iz tujih muzejev, jaz pa ne bi rešil otroka, ki je del naše družine, vnuk moje matere in, če hočete, moj nečak. . . Vi se smejete, gospoda, a takrat, verjemite, mi ni bilo do smeha. Ležal sem po toliko letih zopet na topli domači peči. Ali veste, kaj je bila v tistih časih topla domača peč? Spomnil sem se vseh groznih zimskih dni in noči v Karpatih, Galiciji, v Rusiji in začutil sem veliko utrujenost, da bi bil ležal in spal tako nekaj dni in noči. Pred mojimi očmi so šli vsi strašni prizori prestale vojne in hotel sem jih pripovedati materi, ona pa — kakor da je vse to ne zanima — je vprašala: 'Ali pojdeš? Kdaj pojdeš?'

Molčal sem. 'Ali naj vse izgubimo? Ali ne bomo rešili niti tega, kar je naše.' Čutil sem: Jugoslavija je govorila iz nje, tista čudna velika sanja, ki je dve leti polnila njeno srce z najslajšimi nadami.

'Pojdem,' sem rekel, 'samo malo naj si odpočijem.'

'Da ne bo prepozno,' je rekla, 'čimprej, ne maram, da bi znal kako nemško besedo.'

Nisem je poznal. Še nikoli ni bilo toliko narodne sile v njej. Sin se je vrnit utrujen domov in pošilja ga na pot, da ji reši vnuka. Zdelo se mi je, da bi jo smrtno razžalil, če bi ugovarjal. Kakor da ji težka slutnja ni dala miru.

'Da se ne premislijo', je govorila, 'jaz ga ne pustim, ne maram, da bi bil švab.'

Še nikoli nisem slišal od nje te besede. Izgovorila jo je s poudarikom, ki je izražal vso samozavest slovenske matere v boju za svoj zarod.

'Pojdem, saj pojdem, kmalu, jutri, toliko da se pripravim za pot.' 'Vse ti bom pripravila, do božiča mora biti doma!'

To je zvenelo kakor ukaz. Do božiča je bilo še štirinajst dni. Premagale so jo solze. Razumel sem: spomnila se je na sina in se je bala božiča. Hotela je imeti v hiši gosta, ki bi jo spominjal nanj.

Taka je bila moja prva noč na domu. Ležal sem v polspalnju, polnem nemirnih spominov na dogodke zadnjih velikih časov in na dolgotrajno potovanje, vmes pa sem delal načrte za svojo bodočo pot.

(Dalje na 6. strani)

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Vesele božične praznike in srečno Novo Leto!

Re-Nu Auto Body Co.

JOHN POZNIK, lastnik

982 EAST 152nd STREET

zraven Post Office na Five Points

Mi vam popravimo fenderje in body na vašemu avtomobilu, da bo kot nov.

DELO GARANTIRANO — CENE ZMERNE

Naš telefon je GLenville 3830

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
THE LONDON ROAD ELECTRIC COMPANY
 16109 ST. CLAIR AVENUE
 KE 2042
 Električni predmeti—radio aparati—tubi
 popravila vsakovrstnih predmetov

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
ST. CLAIR SHAW POULTRY
 ŽIVA IN OČISCENA PERUTNINA
 SVEŽA JAJCA
 12520 ST. CLAIR AVENUE — GL 0825
 zadaj za Cleveland Trust banko
 AL. MARKS, posl.

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

TWIN CHEFS
 17585 LAKE SHORE BLVD.
 Posebni obedi
 Kokoši—pečenke—in druga okusna pripravljena jedila

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

STONEMAN'S SOHIO SERVICE CENTER
 17576 LAKE SHORE BLVD.
 IV 9696
 Atlas tajerji, tubi in baterije

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

JOS. WEISSMAN & SONS
 Velika izbira pohištva in potrebščin za dom.
 4288-92 WARNER ROAD
 DI 6222

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
REPUBLIC STRUCTURAL IRON WORKS
 Podružnica Consolidated Iron Steel Manufacturing Co.
 Structural Steel—Fabricated Steel and Welding
 1290 EAST 53rd STREET

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

KEITH'S EUCLID NOBLE RESTAURANT
 16114 EUCLID AVENUE
 EAST CLEVELAND, OHIO

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
IVANHOE SHOPPE
 18370 EUCLID AVENUE — GL 7177
 Lepotilni parlor, kjer izvršimo vsa dela, spadajoča naši stroki
 Prodajamo tudi obleke, spodnje perilo in druge potrebščine.
 Mary Epstein, lastnica Rae Ferguson, poslov.

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

NATIONAL FORMETAL CO.
 6600 METTA AVENUE
 Bronze Bushings — Steel Business Bearings
 Spacer Tubers — Sleeves

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
The White City Sporting Goods Co.
 Imamo posebnosti na oprepi za jago in ribolov.
 528 EAST 152nd STREET — LI 4656
 Velika zaloga igrač za božič in čolnov ter motorjev.
 Govorimo slovensko.

Najlepše čestitke k božičnim in novoletnim praznikom izrekamo vsem našim slovenskim prijateljem!
THE J. L. GOODMAN FURNITURE CO.
 8358 BROADWAY PRI HARVARD

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

RINZLER'S RESTAURANT
 16378 EUCLID AVE., PRI IVANHOE ROAD
 LI 9890
 Naša restavracija bo zaprta na božični dan.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

BOŽIČNA DREVESA

Največja in najpopolnejša izbira v Clevelandu. Sveže odrezana—živa—v posodih—po zmernih cenah. COLORADO BLUE SPRUCE, božični venci, grmičevje, poinsettias, sveže cvetje, šopki.

Odpri na božični dan, v nedeljo in ob večerih.

ANDREW C. BOOTH INC.

10200 CARNEGIE AVE. 757 EAST 185th ST.
CE 8548

VEDNO KAJ NOVEGA PRI

BILL'S

OBLEKE — POTREBŠČINE

ST. CLAIR AVE. PRI E. 152 ST. — FIVE POINTS
GL 4340

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

THE AERO HEATING CO.

AIR CONDITIONING — SHEET METAL

Popravljamo forneze in vršimo kleparska dela.

12547 EUCLID AVENUE

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

THE FLEMING FURNITURE CO.

7411 ST. CLAIR AVENUE
HE 8899

EDWARD A. WEISS, poslovođa

Vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Vesele božične praznike in srečno novo leto od

FRIEND

PRIJATELJ TEGA LISTA.

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

THE LOCKE MACHINE CO.

971 EAST 63rd STREET
CLEVELAND, OHIO

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

THE CENTURY WOOD WIND REPAIR CO., INC.

6405 ST. CLAIR AVENUE
EX 4460

Popravimo vsakovrstne instrumente na pihala.

VOŠČILA IZ AKRONA

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Acme Washer Sales & Service

PRALNE STROJE IN ČISTILKE KUPIMO, PRODAMO IN POPRAVIMO

POBLAŠČENI PRODAJALCI E-Z IN APEX IZDELKOV

853 S. MAIN STREET

Tel.: FRanklin 9612

Akron 4, O.

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Mexican Gift Shop

67 W. BOWERY ST., AKRON 11, OHIO
PEARL PASTORIA, lastnica

Za \$1.10 pošljemo poštino prosto 2 krasni ročno barvani Mehikiški vazii in 2 vrča ali 4 komade; za \$1.50 pa pristni srebrni komad.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Rudy's Bakery

358 SOUTH MAIN ST.
AKRON, OHIO

Imamo fino zalogo vsakovrstnega peciva

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

F. Pongracz & Son

IZURJENI IZDELOVALCI VIOLIN

Imamo razne potrebščine za godbene instrumente ter iste tudi popravljamo.

772 S. MAIN ST., AKRON, O.

HE 9318

Borba za vnuka

(Nadaljevanje s 5. strani)

In sedaj se začne drugo poglavje te povesti, ki bo razumljivo samo onim, ki so v tistih časih potovali po železnicah. Vem, da jih je bilo mnogo, cele družine so se selile iz države v državo z vsem, kar so imele, zato je bil naval tem večji in nered tem groznejši. Vlakov je bilo malo, še ti so vozili počasi in negotovo, šipe v vagonih so bile razbite, vozovi brez luči in kurjave, kolodvori brez hrane in postrežbe. K sreči je moja častniška uniforma vključno prevratu ohranila še nekaj svojega pomena. Oskrbel sem si tudi izkaznico, da potujem službeno, kar takrat ni bilo nič posebnega, ker se je vršilo vsesplošno preseljevanje. Tako sem se srečno pripeljal do Dunaja, pri čemer me je podpirala bogata zaloga kruha in slanine, ki mi jo je dala mati na pot. Dunaj, središče propadajočega cesarstva, je delal vtis potapljačice se ogromne ladje sredi svetovnega morja. Vse se je reševalo iz preteče pogube, ki se je bližala z vsakim dnem. S težavo sem našel vlak proti Lincu in končno dobil zvezo proti Judenburgu. O mesto tujege imena in prešernega slovenskega vojakovanja, radostnih ur in težkega trpljenja, upornega podviga in smrtnih žrtev! Zapisano boš z rdečimi črkami v knjigo naše zgodovine. Ni bilo težko najti hiše, ki sem jo iskal. Na gozdni višavi, pol ure od mesta, je stala večja kmetija, bela hiša z gospodarskimi poslopji. Krenil sem proti njej. Bela snežna odeja je krila mesto in okolico, zelene gozdove in neznane grobove, kjer so počivali naši ustreljeni vojaki. Stopil sem pred hišo, in v tem trenutku je stopilo iz vrat čedno kmetiško dekle, kakor da me je čakala.

'Ali sem prav prišel?'

'Prav!'

'Ali ste vi mati onega dekca?'

'Sem. Vi ste njegov brat?'

'Sem. Prišel sem ponj...'

Izkušal sem v vsem vedenju ohraniti nekako vojaško strogost, dobro vedoč, da bom na ta način najlažje izvršil svojo poslanstvo. Mislil sem, da bom sprejet kot rešenik, ki odnese s seboj z blagovoljnimi odpuščanjem greh preteklosti. Toda tudi tu je bila mati, mlada mati, ki je ljubila svoje dete morebiti tem bolj, ker je bilo sad lju-

bezni in edini spomin na njega, ki ga ni bilo več. Moja trda beseda jo je zadela živo v srce, zakrila si je s predpasnikom oči in zaplakala.

'Notri je', je rekla, kakor da je užaljena nad nevljudnim pozdravom človeka, ki je bil vendar brat očeta njegovega otroka.

Zasmilila se mi je, a bal sem se, da bi me nepremagalo čuvstvo, kajti moja naloga je bila, da se čimprej vrnem domov z otrokom, zato ni bilo časa, da bi poglabljaj sorodniške zveze. 'Oprostite', sem rekel, 'saj ste tako pisali materi.'

'Seveda sem pisala, a ne zato, a ne tako... ' je ihtela.

'A mati želi, da ji prinesem otroka domov; dobro se mu bo godilo; saj razumem, da vam je težko...'

Še bolj je zaplakala.

'Moj Jokl, moj Jokl,' je zavpila, 'jaz ga ne dam.' In stopila je na prag, kakor da mi hoče prepovedati vstop v hišo. Bila je kakor levinja, ki hoče braniti svojega mladiča.

'Bodite pametni,' sem ji prigovarjal, 'saj gre le za srečo vašega otroka. Nikar se ne vznemirjajte in si ne delajte težkega srca. Bolje je tako za vas in zanj.'

'Saj vem, saj vem,' je ihtela nekoliko pomirjena.

'Kaj hočemo,' sem nadaljeval, 'da bi ji olajšal srce, ko bi bil brat živ, bi bilo vse mogoče. Mi bi ne imeli nič proti temu... A sedaj ni druge rešitve...'

'Saj vem, saj vem,' je govorila, kakor da je popolnoma prepričana o vsem tem, in vendar ni mogla zadržati solz. Videl sem pred seboj mater, ki je že mnogo prejokala, vse od prvih začetkov pa do rojstva in do tega trenutka. Bog ve, koliko je prestala od svojih domačih in od okolice zaradi svoje ljubezni, — in zdaj pride brat onega, ki ga je ljubila, in ji trdosrčno vleva: daj mi otroka! Videl sem v tem trenutku pred seboj vso njeno usodo, vse trpljenje in bolelost, toda vedel sem, da je to samo trenutek, ki ga bo življenje zaraslo s svojo vsemogočno silo; in v takih trenutkih je dolžnost več od sočutja.

Medtem se je pojavil na vratih priletan mož krepke gorganske postave; pravi kmetiški gospodar, s strogoresnim obrazom in trdoživim pogledom.

'Vi ste gospodar', sem rekel.

'Sem.'

Podal sem mu roko, ki jo je sprejel z vidno hladnostjo.

'Jaz sem brat... prišel sem... mati me je poslala, da stvar uredimo in da vzamem otroka s seboj.'

'No, prav', je zamomljal.

Ubogo dekle, koliko si prestala pred tem trdostrogim človekom!

'A jaz ga ne dam', je zaplakalo dekle na ves glas in je planilo v hišo, kakor da hoče braniti otroka z vsemi silami.

'Kaj da ne,' je zarobantil stari za njo. 'Kaj pa hočeš z njim. Bog, da ga odnesejo.'

In vendar se je zdelo, da se je tudi v njem zganilo nekaj očetovskega. Hotel je še nekaj reči, pa mu je beseda zastala v grlu in zdelo se je celo, da jo je zaustavil jok.

'Naredite, kar hočete', je rekel in odšel po ozki gazi proti vrtu.

Medtem je stopila na prag drobna kmetiška ženica. Vedel sem takoj: to je mati. Podala mi je roko in pol smehljaje pol jokaje zmedenno pozdravljala:

'Lepo, da ste prišli... Uboga naša Ančka!... In njega je bilo škoda, tak postaven fant je bil. Pa rada sta se imela. Kadar je utegnil, je prišel sem gori. O nesrečna vojna... Saj bi ga tudi jaz ne dala', tu jo je premagal jok, 'in vsi ga imamo radi, a saj veste, če se poroči... je že tako... stopite no v hišo.'

Stopil sem za njo in v hiši našel še dve ženski pri peči, na tleh ob zibelki pa je klečala uboga mati, objemala in poljubljala otroka, klicala ga z najslajšimi imeni in ihtela v groznem obupu; 'Jaz te ne dam, jaz te ne dam, ti moj svet, moja nebesa, angelj moj! — Zakaj mi te hočejo vzeti? Zakaj ste z menoj tako kruti? Kaj sem storila, da me tako mučite!'

Obe ženski pri peči sta strmeli vanjo in si brisali solze iz oči.

Dragi moji, priznam vam, da me je ta prizor tako presunil, da sem se težko premagoval; zdel sem se sam sebi rabelj, ki trgam mladi materi otroka iz naročja; bilo mi je žal, da sem se spustil na dolgo pot v takem opravku, ki se me prav za prav nič ne tiče; toda spomnil sem se na mater in se zavedal, da vršim njen ukaz. In ne samo njen, ampak tudi ukaz življenja. Nekeč čez mnogo let mi bosta mati in sin hvaležna za to mojo pot... Tudi starka je premagovala jok, dasi se je izkušala obvladati, ker je spoznala, da je tako prav:

(Dalje na 7. str.)

Mihcic Cafe

7114 St. Clair Avenue

MR. IN MRS. FRANK MIHCIC

ENdicott 9359

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Pri nas dobite vedno dobro pijačo, 6% pivo, vino in žganje, in prigrizek

Odpri do 12. ure vsak večer. Se priporočamo rojakom za obisk in postregli vam bomo najboljše.

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

GRINNEL COMPANY, Inc.

1294 EAST 55th STREET
HE 4311

D. O. ANDERSON, podr. poslovođa

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

VOGUE DRESS SHOP

15009 ST. CLAIR AVE., PRI 5 POINTS

Velika zalogo oblek in spodnjega perila za ženske.

A. LEE FLORAL SHOPPE

H. LEE GIFT SHOPPE

Lončena posoda za lepa darila
Cvetlice za vse slučaje

13803 ST. CLAIR AVENUE

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

STONE DRY CLEANING CO.

882-84 EAST 152nd STREET
GL 9226

Čistimo in likamo moško in žensko opravo

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

THE A. SHAW COMPANY

SCRAP IRON AND STEEL

976 EAST 67th STREET

THE CLEVELAND ALUMINUM CASTING CO.

901 ADDISON ROAD

ALFRED W. NEWMAN, tajnik

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

B & B AUTO SUPPLY & APPLIANCE CO.

Tajerji—tubi—baterije

Električni predmeti za dom.

22 let se nahajamo v enem prostoru.

14006-08 LAKE SHORE BLVD. — IV 9527

Vsem Slovencem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

RKO KEITH EAST 105th ST.

GLEDALIŠČE

PRI EUCLID AVENUE

Krasne nove slike za praznike!

BARKER & STAMPFEL

HOME APPLIANCE CO.

1919 LAKE SHORE BLVD.

Pazite za otvoritev naših novih prostorov na E. 222 St. in Lake Shore Blvd.

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

GERRARD'S SOHIO SERVICE STATION

LAKE SHORE BLVD., PRI NEWTON
BLIZU EAST 185th STREET

Vešči delavci nudijo zadovoljivo, poslugo na vašemu avtu.

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

MELTZER-CROZIER

FLOORING CO.

14916 ST. CLAIR AVENUE

GL 6444 — GL 2414

tudi poznana pod imenom

MELTZER FLOORING CO.

J. Crozier

PRIDITE K NAM PO SLOVENSKE PLOŠČE, radio aparate, stroje za igranje plošč, električne predmete, chenille posteljna pregrinjala, preproge, itd.

GLENVILLE RADIO & MUSIC

10111 ST. CLAIR AVENUE

GL 1611

Odpri ob večerih

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

ZA VAŠE POTREBŠČINE

Ko vstopite na poulični voz na E. 55 cesti in izstopite na Broadway Ave., boste takoj zapazili VELIKANSKO trgovino z velikimi izložbenimi okni, v katerih so na ogled Rjuhe - Posteljino in namizno perilo Posteljna pregrinjala - Blanketi Blago za zavese in zastore ter blago za obleke Brez, da bi same sebe hvalili, smo si svesti, da je naša trgovina ena najbolje urejenih in razsvetljenih na vzhodni strani.

Vsem našim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

The William Caine Company

BROADWAY IN E. 55th ST.

Vsem našim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

ART GIFT STUDIO

604 SUPERIOR AVE. - Hotel Hollenden
PERFUMES AND COSTUME JEWELRY
Voščilne karte, igrače in darila za vse prilike.

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

EAST SHORE MACHINE PRODUCTS CO.

HIGH-GRADE MACHINING
Interchangeable Machine Parts and Units
Automatic Parts
E. 140th and ASPINWALL AVE. - LI 4211

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

COSMO CLEANERS AND DYERS, INC.

14024 ASPINWALL AVENUE
Cistilnica in popravilnica oblek

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Jim's Auto Body and Fender Shop

15013 ASPINWALL AVENUE
POPRAVLJAMO TRUKE IN AVTOMOBILE

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Shore Dress Shoppe

15120 LAKE SHORE BLVD.
Vsakovrstne obleke v vseh merah do 52; spodnje perilo itd.

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Dr. Henry F. Sloan

15201 ST. CLAIR AVENUE, soba št. 11
nasproti Collinwood High šole

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Stan's Body Shop

13416 ST. CLAIR AVENUE - GL 1905
Popravljamo avte - ogrodje, fenderje, itd.
Tudi barvamo avte in v slučaju, da avto obstane na cesti, ga z našim trukom odpeljemo.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

The East End Ornamental Iron Works

1374 EAST 170th STREET - IV 0362
Izdelujemo ograje za stopnišča, dvorišča, itd.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Imamo nove in rabljene dele za avte.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

National Auto Wrecking

Rabljeni avti in truki.
17611 ST. CLAIR AVENUE - IV 4444

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Blue Front Auto Wrecking & Parts Co.

Kupimo razdejane, sežgane in obrabljane avte.
13411-19 ST. CLAIR AVENUE - GL 6786

Plinski fornezi
ZA TAKOJSNJO INSTALACIJO
TUDI GRELCI ZA PREUREDBO - MU 1928
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Borba za vnuka

(Dalje z 6. str.)

"Vidite, tako je... Saj vem, da je hudo. Vsi smo ga radi imeli. Tudi jaz... In tudi on, čeprav ni nikoli rekel... Dolg čas nam bo... Ko bi vsaj - ne takoj... Saj ga moramo očiščiti in pripraviti za na pot... O, revček moj!" In tudi ona je pokleknila k zibelki in izkušala tolažiti hčer, a sama je milovala otroka, kar je mlado mater še bolj izalostilo:

"Ne, ne, pri meni ostane, če se nikoli ne poroči, zanj bom živela, ne k tujim ljudem..."

"Saj nismo tuji", sem ugovarjal. "Mati bo lepo skrbela zanj. Tudi njej je težko, razumite, izgubila je sina, iz ljubezni želi videti njegovega otroka. Saj ne gre na drugi svet. Lahko ga zopet vidite. Ko bo velik, vas pride obiskat. Gospodar bo, vsi mu dobro hočemo. Laže mu bo pri nas ko pri vas. Saj veste, kakšen je svet."

Vse to je vplivalo tolažilno na obupano mater. Dvignila je otroka iz zibelke: "Glejte ga, kako je lep! Ves je kakor on se že smehljala in tudi govori že: ata... nama!..."

Zadnja beseda jo je zopet spravila v obup. Obe ženski pripeči sta ji začeli razumno prigovarjati. Videlo se je, kako se je borila sama s seboj. Hodila je z otrokom v naročju po hiši in z jokom in smehom vzklicala besede ponosa, obupa in belesti.

"Vam nimamo... Vam postreči", se je spomnila starka in si lila, naj sedem. Medtem se je vrnil gospodar, ki je ves mračen sedel k peči. Tudi v njem se je bil boj, a zmagovala je moška preudarnost. Vedel je, da bo dekletu prebolelo prvo bolelost ločitve, in misel, da je otrok v dobrih rokah, jo bo pomirila, da bo počasi pozabila nanj. Medtem se bo našel snubač in laže bo govoriti, ko ne bo zapreke; kar je bilo, je bilo - pozabi se in življenje gre svojo pot. Spoznal sem njegovo misel in ga povabil k mizi na razgovor. Govorila sva o gospodarstvu in raznih dogodkih zadnjih časov, da se je dekletu medtem nekoliko pomirilo. Prisedla je tudi starka in začeli smo mirno razpravljati o naši zadevi. Dekle je z otrokom pobegnilo iz sobe. Dogovorili smo se, da m' bodo otroka prinesli na kolo dvor, ko jim iz mesta sporočim kdaj pojde vlak. Medtem bodo izkušali potolažiti deklet. Rekel sem, da tudi jaz želim govoriti z njo na samem, preden odidem.

Starka me je odpeljala v drugo sobo, kjer sem našel deklet pri mizi; pred njo je na blazini ležalo dete. Sklanjala se je nad njim in poljubljala s solzami sliko mojega brata. Približal sem se ji ljubezljivo in zdelo se je, da se je vdala v svojo usodo. Gledala sva bratovo sliko, pripovedovala je o tistih prvih dneh, ko sta se seznanila, in vsa dolgo povest do trenutka, ko je prišla vest, da je padel. Videlo se je, da ga je resnično ljubila. Pripovedoval sem ji o domu in o materi. Tako sva se sprijateljila in čutil sem, da so sorodniške zveze v njej mnogo bolj žive kakor v meni, ki se mi je zdelo, da sem prišel v to hišo kot popolnoma tuj človek. Vse to jo je popolnoma umirilo in obljubila je, da bo sama dete lepo oblekla in pripravila za pot. "Samo kako ga boste pomirili vi, ki niste navajeni!", je rekla in se zopet sklonila nad dečka. Tudi jaz sem ga od blizu pogledal.

"Vidiš, stric", je rekla, in deček se je zasmejal. To jo je potolažilo.

"Vidite, kakor da vas pozna."

Poigral sem se še nekoliko z otrokom, dobro vedoč, da bo materi tem laže slovo od njega,

čim bolj bo čutila, da je pri domačih ljudeh.

Poslovil sem se od prijaznih ljudi in odšel proti mestu.

In zdaj, gospoda, - tretje poglavje. Ako je bilo prvo veličastno, resno in drugo bolešno žalujoče, bo to - grenkosmešno. Prinesli sta otroka na kolo dvor oni dve stari ženski, ki sem ji bil opazil v sobi. Lepo je bil zavil v tople zavoj, da se je samo malo videla rdeča glaviča iz belega vzglavja. Razumel sem, da ni mogla priti mlada mati z njim, pretežko bi ji bilo slovo v pričo javne množice; in tudi stara mati ni mogla priti - tudi njo bi gledali in rekli: glejte, izročila je vnuka.

"Težko je šlo", je pripovedovala ženska, ki je držala otroka v naročju: "Uboga Anka! vrgla se je preko njega in ga pokrivala s svojim telesom. Da ga ne da in ne da. Vse nas je odganjala, ki smo ji prigovarjali. Potem je šla mati izgubila glavo. Pričela je jokati in je zahtevala, naj otrok ostane pri hiši. Otrok je bil že lepo napravljen in naenkrat so si premislili. Celo stari, ki je prej vedno rožantil, je bil mahoma druge volje in je zagrmel iz veže: "Ka, bosta joki, pa naj ostane, kakor hočeta." Medve pa sva rekli: "Če gospod nadporočnik želi, da vzame otroka domov, zakaj bi ga ne dali!" Tolažili sva vse tri, kar sva mogli. "Saj ne bo ničče vedel," sva rekli: "in Bog ve, kako se mu bo dobro godilo. Bodite pametni!" Veste, bali sva se, da bi si deklet kaj storilo, če bi prišla na kolo dvor. Nazadnje sva ga siloma vzeli. Oh, ubogo deklet, kako je jokala. Stokrat ga je prekrizala in sva rekli, "to so bogati ljudje, prosila, naj ji odpusti, da ga izroča v tuje roke. "Kaj tuje, pošteno so in dobri, da se zani, najo za otroka." In potem zopet stari. Da je sramota za hišo, da imajo še toliko, da bi preživeli še enega otroka. Bila je popolnoma druga nego prej, k ste bili vi gori. In celo stari je pristopil in ga pogledal, kakor ga ni pogledal še nikoli. Saj ga sploh ni maral videti. A zdaj! Bil je kakor zmeden. Odšel je na vrt in ga ni bilo več. Tako s ljudje, Bog jih razumi. In vsega mu je dala s seboj, mleka in plenice in povojev. Samo kako boste vi to uredili, ko niste navajeni. Oh, to je bilo slabo. Spremljala naju je še nekaj časa in obstala tam v snegu, "Vrni se, sva rekli, "nama se mudi, gospod nadporočnik čaka saj ga boš še videla." Pa ga j zopet poljubljala in križala. Veste, rada ga je imela, dosti j prestala zaradi njega."

Tako sta pripovedovali ženski. Medtem je prisopihal vlak in moram reči, da mi je bilo že nekoliko nerodno, ker so se začeli ljudje zbirati okoli nas. Plašal sem ženskam bogato za pot saj se mi je zdelo, da sta to pričakovali, zato sta se tako potrudili. Nesli sta mi otroka v vlak in ga mehko položili na klop. Vlak je oddrhal. Stopil sem k oknu in gledal na one višave, mislil sem na mlado mater in priznam, da mi je je bilo žal. Zdaj sloni revica nad prazno zibelko in poljubljala zadnje spomine svoje žive ljubezni... Zdel sem se sam sebi kakor tat, ki ji je odnesel morda edino srečo. Toda kaj se hoče! Življenje je večasih tako trdo in strogo z nami, če posegamo po njegovih prepovedanih sadovih.

K sreči v vlaku ni bilo preveč ljudi, tako je šlo izpočetka še precej dobro. Otrok je spal in mogel sem se nemoteno prepustiti svojim mislim. Tudi ljudje niso bili preveč vsiljivi, kajti takrat si videl na vlakih mnogo nenavadnih potnikov. Kmalu pa j postala zadeva zelo resna. Otrok se je prebudil in zajokal. Odgrnil sem mu obrazček in je - trenutno umolknil. Gledal me je. Neznani obraz ga je zanimal in zdelo se mi je celo, da se mi je nasmehnil. Tudi jaz sem ga

pogledal kar najbolj ljubezljivo in ga skušal nekoliko pozibati. Pogledal me je resno, kakor da me je spoznal. V tem trenutku je zagnal jok, da so vse vznemirili vsi sopotniki. Izvlekel sem iz zavitka steklenico z mlekom in mu ponujal sesaleček, toda ves moj trud je bil zaman. Spoznal je, da ni matere pri njem. Tako se je začel najtežji del tega mojega potovanja. Kaj naj storim? In pot do doma je še tako dolga! Ženske v vozu so se zbrale okoli mene in njim se je posrečilo, da so počasi otroka pomirile... Gospoda, nikomur ne bi privoščil takega potovanja. Kaj vojna, fronta, prepelejevanje iz kraja v kraj! To j bila zabava v primeri z velikim bojem, ki sem ga boril s tem malim junakom. Nekaj časa je bil mir. Enakomerno drdranje vlaka ga je uspavalo. Toda kmalu se je zopet vznemiril in odšel je bil neutolažljiv. Zaman so se trudile ženske, ga prenašale na rokah, tolažile, ajale. Sto in stokrat sem se pokesal, da se spustil na to neumno pot... Potniki so godrnjali in moja zadržega je bila čimdalje večja. Tako smo prišli do Linca. Z velikim trudom sem dobil sobo v zanemarjenem hotelu, kjer sem plačal ženskam, da so prevzele otroka s prošnjo, naj ga izkopljejo in previjejo in skušajo nasiti, potem naj ga položijo v posteljo in pazijo nanj. Odšel sem po mestu, da se vsaj za nekaj ur iznebim tega groznega joka, ki mi je napolnil ušesa, glavo in srce. Vise smejete gospoda, toda povem vam, da v svojem življenju še nisem imel težjega opravila.

Vrnil sem se v hotel pozno noči. O ta noč! Preživel sem jih mnogo na fronti, grmečih, rjovečih, ropotajočih. A kaj je bilo grmenje topov in pokanje pušk proti tistemu neskončnemu otroškemu joku. Splazil sem se v sobo tiho in neopazeno in skušal neslišno leči na postelj poleg njega. Otrok je spal. Toda začutil me je in potem ni bilo več miru. Tolažil sem ga na vse načine - toda brezuspešno. In v tem joku je bilo nekaj očita-jočega, nepomirljivega. Kakor la je plakala duša. To ni bil samo glas, to je bil klic po materi. Bil sem utrujen in počitka potreben. Dolgo sem slonel v postelji in čakal, da se otrok pomiri. Svitalo se je že, ko je vstopila hišna in prevzela vlogo varuhinje. Jaz pa sem odšel v sosedno sobo, da si malo oddaham.

(Dalje na 8. strani)

LEONARD J. MELARAGNO
ODVETNIK
7108 Superior Avenue.
Vogal Addison Rd. EN 4578
Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

SARAH'S
SPECIALTY SHOP
939 EAST 152nd STREET
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Velika otvoritev
EUCLID GARDEN CENTER
685 EAST 185th ST.
Nasproti prodajalne žganja
KRASNA BOŽIČNA DREVEŠA
Porabite sledeči kupon s katerimkoli nakupom - Dober za 10% popusta, samo do 26. decembra

KUPON ZA 10% POPUSTA
Prosimo, da izpolnite in oddajte prodajalcu, ko napravite nakup.
Ime _____
Naslov _____
Euclid Garden Center
685 E. 185th STREET
Nasproti prodajalne žganja
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

AL'S RECORD & PHONOGRAPH SHOP

PLOŠČE IN POTREBŠČINE
3174 EAST 93rd STREET
Imamo tudi slovenske plošče, igle in albume.
Odprto od 10. zj. do 10. zv.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

SLOAN MACHINE PRODUCTS

GENERAL MACHINE SHOP WORK
18721-25 ST. CLAIR AVENUE
IV 4264
WALTER L. SLOAN

HAVRE'S DEPARTMENT STORES
BROADWAY IN EAST 78th STREET
MILES IN EAST 93rd STREET
želimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

SMITH'S RESTAURANT & BARBECUE, Inc.
22305 LAKE SHORE BLVD. - KE 2792
Imamo sobe na razpolago za privatne zabave.
Se pripravimo za obisk in želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

KMALU BOMO DOBILI RCA RADIO KOMBINACIJE
Imamo vsakovrstne popularne in klasične plošče.
Instrumente - note in pouk na vsakovrstne instrumente dobite pri nas.

METRO MUSIC HOUSE
16343 EUCLID, POLEG EUCLID GLEDALIŠČA
GL 9133
Odprto ob večerih
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Laurie's Radio & Electric
Jamčena posluga na popravilih na vsakovrstnih izdelkih radio aparatov.
10806 UNION AVENUE - BR 2333
Trgovina je odprta od 12. opoldne do 9. zv.
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

OBERACKER'S AUTO PARTS
AUTOMOTIVE MACHINE SHOP SERVICE
10809 UNION AVENUE
MI 9351

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

NOVELTY & GIFT SHOP

SVETLIKE - KIPI - POSODA
Lepa zaloga raznih predmetov za božična darila.
14900 ST. CLAIR AVENUE

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

CLIFFEL'S BAKERY
22030 LAKE SHORE BLVD.
IV 0991
Fino pecivo - kruh - torte, itd.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
Izposodite si truck in ga sami vozite.
Vogal E. 185 St. in Nottingham Road
KE 2608

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem Slovincem!

HARRY ZICHERMAN
preje KAUFMAN POULTRY
ZIVE IN SCISCENE KOKOŠI
Prodajamo na drobno in debelo
12022 UNION AVENUE - LO 6453

PRICE GRILL, Inc.
Vina, žganje, pivo in ale - izborna jedila.
Cigare, tobak, cigarete, fajfe, itd.
12917 ST. CLAIR AVENUE
MU 9564
Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem Slovincem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Nottingham Feed & Seed Co.
 18716 NOTTINGHAM ROAD — KE 0256
 Zaprto ves dan ob sredah
 Piščeta, žito za kokoši, zajce in golobe
 Polna zaloga vsakovrstnega vrtnega semena in
 potrebščin za perutninarstvo.

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
Beachland Card & Gift Shop
 763 E. 185 STREET — IV 1855
 Lepa zaloga vsakovrstnih voščilnih kart in
 pisalnega papirja.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Superior Health Clinic
 6916 SUPERIOR AVENUE
 DR. E. EDWARD HENNEL

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
Ralph's Service
 GASOLINSKA POSTAJA — AVTNE POTREBŠČINE
 9327 WADE PARK AVENUE

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Marion Drug Co.
 5411 SUPERIOR AVENUE
 ZANESLJIVA LEKARNA

The Weyand & Metcalf Co.
 TRGOVINA Z MODNIM BLAGOM IN MOŠKO OPRAVO
 Dve trgovini:
 SUPERIOR AVENUE IN EAST 55th STREET
 SUPERIOR AVENUE IN EAST 125th STREET

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
James F. Miller
 ZLATAR — DIAMANTI — URE
 670 EAST 105th STREET — GL 1517

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Wirtshafter's, Inc.
 VOGAL EAST 9th & PROSPECT — MA 3005
 Imamo pisarniške potrebščine, opremo za ure,
 knjige in pisalne stroje.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Gibbs Drug Co.
 7043 SUPERIOR AVENUE, VOGAL ADDISON RD.
 IZPOLNJUJEMO ZDRAVNIŠKE PREDPISE

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
Forest City Furniture Co.
 Fino pohištvo in hišni predmeti
 1720-24 EAST 55th STREET, BLIZU PAYNE AVE.
 HE 2886

Davy Sheet Metal Works
 Izdelovalci opreme za restavracije, hotele in točenje pive
 1194 EAST 60th STREET — HE 4499
 Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Ivanhoe Coal Co.
 1725 IVANHOE ROAD — KE 1446
 "Premog za vsak fornec"

Red Star Transit Co.
 1253 EAST 55th STREET
 želi vsem vesele božične in novoletne praznike!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
Tom's Billiard Parlor
 1541 EAST 55th STREET
 6 bilijardnih miz
 THOMAS J. BROCK, lastnik

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
The Excel-o-matic Mfg. Co.
 MACHINE PRODUCTS
 1060 EAST 62nd STREET

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
Cleveland Carbide Tool Co.
 14604 ASPINWALL AVENUE — Wickliffe 272W
 Carbide Form Tools MR. C. H. SAND

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
The Standard Drug Co.
 EAST 222nd ST., VOGAL LAKE SHORE BLVD.
 H. M. ACKERMAN, poslovodja

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
John W. Mott & Co.
 760 EAST 152nd STREET
 Ekspertna popravila na vseh pralnih strojih,
 likalnikih in čistilicah.

Trst in Primorska protestirata proti ukinitvi ljudske oblasti

Ljubljanski tednik "Mladina" z dne 24. avgusta objavlja naslednje:

"Dne 16. avgusta je tržaško ljudstvo praznovalo konec vojne. Velika manifestacija, ki se je udeležilo preko 80.000 ljudi, je bila obenem tudi protestna demonstracija proti odredbi anglo-ameriške oblasti, s katero je ta ukinitila ljudsko oblast v Trstu in Primorju. Organe oblasti bo odslej postavljala anglo-ameriška vojaška uprava.

Na demonstraciji je ljudstvo zahtevalo svobodne volitve za izvolitev organov ljudske oblasti. Ljudstvo je protestiralo proti vsiljeni oblasti. Z vzkliki in transparenti je tržaško ljudstvo izražalo svoje zahteve:

"Hočemo vzpostavitev načel atlantske karte! Nočemo predstavnikov fašizma v uradih naše oblasti! Hočemo mir in obnovo!"

Ko je tržaško ljudstvo manifestiralo konec vojne, ni pozdravljalo zaveznikov kot opazovalec, ampak kot soudeležene pri zmagi, ker se je tudi tržaško in primorsko ljudstvo borilo. Zato je ljudstvo Trsta zahtevalo pravico, da si samo vlada,

da si samo voli svojo oblast.

Iz vseh krajev Primorske, ki so zasedeni po anglo-ameriških četah, prihajajo ogorčene izjave ljudstva proti novi odredbi zavezniške vojaške uprave o uvedbi novega civilnega upravnega aparata, ki naj bi izpodrinil na vsej črti od ljudstva izvoljeno oblast.

Dne 1. avgusta pa so v Gorici proslavili konec vojne. Na goriških ulicah in na glavnem goriškem trgu Travniku se je zbralo nad 10.000 ljudi. Ljudstvo je zahtevalo vzpostavitev ljudske oblasti.

Z manifestacijo je bila odposlana anglo-ameriški vojaški upravi resolucija, v kateri zahteva goriško ljudstvo, da naj se povsod izvedejo svobodne, demokratske tajne volitve v vaške, okrajne in okrožne odbore. Volitve naj izvedejo že obstoječi organi ljudske oblasti. Nadalje zahtevajo upoštevanje izjav atlantske listine o enakopravnosti in samoodločbi narodov.

Resolucija izjavlja, da ni mogoče gaziti slovenskih izjav in obljub zavezniških držav, za katere so šli narodi v borbo in zmagali skupno z zavezniki.

Žegnanje v Dobu na Koroškem

Še nikdar se mladina iz Doba ni pripravljala s takim veseljem na žegnanje kakor letos. Mladina je pletla vence in hodila na pevške vaje, ki so jih imeli pod staro vaško lipo, da bi se pripravila za ljudski praznik.

Žegnanje pod lipo je star narodni običaj v Dobu. V poslednjih letih pa je porasla pod staro vaško lipo trava, ker se je slovenska koroška pesem in koroški "rej" moral umakniti pred zvestvi gestapovcev in esesovcev in pred strahotami koncentracijskih taborišč Dachaua in Buchenvalda.

Ko je Hitler poginil, so si Dobčani oddahnili: "končano je suženjstvo, svoboda prihaja", tako so napisali na mlaje in slavočke, ki so jih postavili na čast partizanom — osvoboditeljem. Jeza in žalost je prevzela Dobčane, ko so zvedeli, da se je morala junaška jugoslovanska vojska umakniti s Koroške.

Fašistični zločinci so prilezli iz svojih lukenj in začeli s svoj

jo staro obrtjo, s strahovanjem slovenskega prebivalstva.

Na žegnanje pod lipo so prišli vsi vaščani iz Doba, vsi izseljenci, ki so se vrnili in vsi okoličani. S solzami v očeh so poslušali slovenske narodne pesmi, ki so jih pela dekleta, ki so se jih učila med najhujšim strahovanjem gestapovcev.

Po končanem sporedu je ljudstvo začelo razkrinkavati nacistične propalce, ki so dolga leta preganjali in pošiljali v internacijo slovensko koroško ljudstvo, ki so ga hoteli uničiti, pa še danes sede na svojih mestih. Mladina se je zaklela, da bo nadaljevala borbo proti nacistom do njih končnega uničenja. Pesem, "Bratje le k soncu svobode" se je dvigala iz mladih grl k visokim stenam Pece, v kateri je spal kralj Matjaž svoje tisočletne sanje. Danes se te sanje uresničujejo, vojska kralja Matjaža — naši hrabri partizani so se borili po grebenih Pece, Triglava, Kepe in Karavank...

Mladina razkrinkuje izdajalce

V vasi Pirošice pri Cerkljah se je na predvolilni sestanek zbrala vsa vas, da si postavi kandidatno listo. Nekdo je predlagal za tajnika Kožarja Franca, ki je sposoben pisanja in vodenja administracije. "On bo pač najboljši, nihče izmed nas ne zna tako lepo pisati!" — se je slišalo. Pa se cglisi sekretarja ZMS, kar planilo je iz nje, dušilo jo je, da je od razburjenja težko govorila: "Ta človek tega ne zasluži! Veste, kaj je bil za časa nemške okupacije? Prosto voljec v vrstah SS, preganjal je partizane in njihove družine, ponižno kot pes je služil okupatorju. In ta naj jutri sedi v našem odboru? Nikdar!"

Vsi navzoči so ji pritrdili. Vrgli so ga s kandidatne liste, ljudstvo mu je vzelo tudi vo-

lilno pravico. Pohvalili so pogumno mladinko, ki si je upala spregovoriti resnico, ko so vsi ostali molčali.

Prav tako je na predvolilnem zborovanju v Brežicah mladina javno razkrinkala vse tiste, ki so bili na volilnih spiskih, a so ves čas okupacije sodelovali z Nemci. Ljudstvo je odločno protestiralo, da bi imeli tudi taki ljudje volilno pravico.

Micka.

BORBA ZA VNUKA

(Nadaljevanje s 7. str.)

nem od prečute noči in odpočjem za nadaljno pot. In čudno! Otrok se je pomiril in zaspal. Ko pa sem se mu zjutraj približal, me je pogledal s tistimi čudnolepimi očmi, vztrepetal je in jok se je zopet začel. Naprosil sem hišno, naj ga prinese k vaku na kolodvor in tako se je pot nadaljevala od Dunaja. Naval v vlak je bil velik. K sreči so ženske spoznale moj položaj in se zavzele za otroka. Tako sem srečno prevozil neskončno dolgo pot in na Dunaju opustil vse poskuse, da bi se vživel v vlogo dobrega strica. Predal sem otroka hišnam v hotelu in pohajal ves čas po mestu; vlak je odhajal šele zvečer. Bal sem se te vožnje v noči, toda drugega vlaka ni bilo. Kdor se je takrat vozil z Dunaja, ta ve, kako se je potovalo v tem preseleljevanju narodov. V gručah so se tiščali ljudje v nerazsvetljenih vozovih z razbitimi okni, skozi katera je pihal mrzel semerniški veter poln duševnega dima... Tako smo potovali. Naj vam ne pripovedujem o nejevolji in godrnjanju potnikov, ki so se jezili na brezbržno mater, ki ne zna pomiriti otroka, kajti v temi niso videli, odkod prihaja jok. Moj junak je zaspal šele proti jutru sredi svežnjev, kamor smo ga bili položili... Ako vam povem, da je zmanjkalo tudi mleka in da ga takrat na kolodvoru ni bilo mogoče dobiti, si lahko mislite, kako sem nadaljeval pot proti Ljubljani. Toda ko sem se ji bližal, sem se zdel sam ebi junak, mnogo večji nego takrat, ko sem se vračal s fronte...

Na domači postaji me je čakal voz in sredi trdega mraza sem tiste dni pred božičem dospel domov. Otrok se je čudno pomiril in spal skoraj ves čas. Obšla me je strašna misel, da bo v bolesti izdihnilo to mlado življenje, preden doseže svoj drugi dom. Toda otrok je dihal mirno in ko smo obstali pred hišo — bilo je pozno zvečer — je stala mati na pragu.

"Ali si ga pripeljal?"
 "Sem."

Vzela ga je z voza in odnesla v hišo. Spal je še vedno. Položila ga je na posteljo in gledala. Nagnila se je nad njim in se razjokala. Otrok se je prebudil, gledal jo je, dolgo, dolgo, nepremično, in ko so mu dali mleka, je pil s slastjo, kakor da je razumel njeno ljubezen in sladke besede, s katerimi ga je obsipala...

Tudi jaz sem spal po tem potovanju dolgo, dolgo, in ko sem se prebudil, se mi je zdelo, da je v hiši novo življenje...

Toda ko je prišel božič, sem nehote mislil na tisto samotno domovanje na planjavi in na mlado mater...

Gospoda, moja povest je končana. Finis!

Da sem glasbenik, zdi se mi, da bi se dalo to še drugače povedati — a zdaj boste razumeli, akaj so na svetu povesti, ki jih je težko pripovedovati. Ali naj vam opišem radost svoje majke, ko se ji je moj nesrečni junak prvič nasmešnil? Čemu? A zdaj vidite, kako težke so včasih naloge, ki se zde na videz zelo lahke, in kako težko je bilo anektirati to, kar je bilo po naših mislih tako naše.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Mandel Appliance & Sales Company

15704 WATERLOO ROAD

IVANHOE 6632

Polna zaloga barve za zunaj in znotraj. Umetna gnojila. Travno seme, vrtno orodje. Velika izbira gramofonskih plošč — slovenske — hrvatske — ameriške, kakor tudi v vseh drugih jezikih.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
The Stoneman Co.
 železnina, namizno orodje, plumberske potrebščine, hišne in električne potrebščine, barve, orodje, šipe.
 7110 SUPERIOR AVENUE — HE 1759

Stalzer Bake Shop
 14832 ST. CLAIR AVENUE
 vedno podpira stremeljenja slovenskega naroda
 FIN KRUH, TORTE IN VSAKOVRSNO PECIVO
 Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Schmid Auto Body
 1254 ADDISON ROAD — EN 4947
 BODY AND FENDER WORK
 Popravljamo in barvamo avte. Carl F. Schmid
 Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
Mining Machine Parts, Inc.
 5707 ST. CLAIR AVENUE

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
G. I. Bill's Service Station
 8007 SUPERIOR AVE. WILLIAM TUGYA, lastnik
 Prodajamo avtne potrebščine, Texaco gasolin in olje ter izvršimo manjša popravila.

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
Yale Eastern Drug Co.
 3825 PAYNE AVENUE — EN 8382
 3216 PAYNE AVENUE — PR 1550
 Zdravniške predpise izpolnijo izurjeni lekarnarji

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
Snawder Dry Goods
 3485 EAST 93rd STREET
 Trgovina z vsakovrstnim modnim blagom za moške, ženske in otroke.

F. W. Woolworth Co.
 648 EAST 185th STREET
 Božični in novoletni pozdravi vsem Slovincem!
 Obiščite našo 5c, 10c, itd. trgovino.

POSEBNA RAZPRODAJA Kid Skin \$85 in več
 Mt. Lamb \$75 in več Sealine \$100 in več
 Popravljamo in vložimo nove podloge po nizkih cenah.
EUCLID MODEL FUR
 2038 EAST 105th STREET — CE 5270
 Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Detardo's Beauty Salon
 3368 EAST 55th STREET — DI 1242
 Odprto ob večerih. Nudimo vso postrežbo v lepotični stroki.
 Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

GARDEN SCIENTIFIC SHOE STORES
POLL-PARROT SHOES 658 EAST 185th ST. KE 4934
 Dependable... Long-wearing 14025-29 KINSMAN ROAD SK 1060
 Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
The U. S. Wall Paper & Paint Co.
 8001 EUCLID AVENUE HE 6944
 Imamo popolno zalogo barv in varnišev ter stenskega papirja po znižanih cenah.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
ALBEFLO WELDING CO.
 Eksperti na delu na vseh vrst kovine, z plinom in arc.
 6510 ST. CLAIR AVENUE EN 3831
 ALBERT E. DEUCHER

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
CAPITOL FURNITURE CO.
 6922 ST. CLAIR AVENUE
 Vaša trgovina s pohištvom v vaši naselbini.
 Popolna oprema za dom.
 M. S. KATZ, lastnik

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!
POLITO BEVERAGE CO.
 Prodajalci finih importiranih in domačih vin — piva — ale — cordials in cocktails.
 729 E. 152nd ST. 12515 ST. CLAIR AVE.
 612 PROSPECT AVE. 16880 LORAIN AVE.
 16376 EUCLID AVE.
 Dovažamo na dom.